Jaargang 114. Zondag, 4 Maart 1855. No. 28.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

HERIJK.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* [illegible] bij deze [illegible] kennis van allen, die daarbij [illegible], dat de HERIJK der LENGTE-MATEN [illegible] GEWIGTEN in deze Gemeente zal plaats [illegible]:

[illegible] wonende in de rooie letters E, F, G [illegible] den 5den tot den 9den Maart;

voor die in de letters I, K, L en M van den 12den tot den 16den Maart;

voor die in de letters N, O, P en Q van den 19den tot den 23sten Maart;

voor die in de letters R, S, T en U van den 26sten tot den 30sten Maart;

voor die in de letters V, W, X, Y en Z van den 2den tot den 6den April;

telkens van 9 tot 12 en van 2 tot 5 uur.

[illegible] om op de hierboven vastgestelde tijden hunne MATEN en GEWIGTEN ter HERIJK aan te bieden, ten einde zich vrij te waren van de straffen, op hun verzuim ten deze bepaald bij Koninklijk besluit van den 30sten Maart 1827 (*Staatsblad* no. 13).

Wijders worden de belanghebbenden opmerkzaam gemaakt, dat de MATEN, alvorens ter IJking te worden aangeboden, behoorlijk moeten worden *schoon gemaakt.*

GRONINGEN, 15 Februarij 1855.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NIEUWSTIJDINGEN.

RUSLAND. — TURKIJE.

Keizer Nicolaas van Rusland is niet meer. Hij is gisteren morgen, den 2den Maart, om 12 uur, plotseling aan eene beroerte overleden. Deze hoogst gewigtige gebeurtenis werd ons gisteren avond laat in een drietal telegrafische depêches medegedeeld, zonder dat evenwel nadere bijzonderheden daarbij worden opgegeven. Die beroerte schijnt hem daags te voren te hebben aangetast; althans was hij toen plotseling ongesteld geworden en deed zijn toestand toen al dadelijk het ergste vreezen. Welke wel de gevolgen zullen zijn van het afsterven van Ruslands *alleen*heerscher in dit kritieke oogenblik, nu vijandelijke legers met eene zeer aanzienlijke magt een gedeelte van zijn rijk bezet houden en Rusland zelf van top tot teen gewapend staat, ja nog onlangs eene algemeene wapening door het geheele rijk door den Czaar was afgekondigd? Of het Russische volk gedwee zich zal neerwerpen aan de voeten van zijnen opvolger, dan wel of die tallooze menschenmassas, die tot nu toe door den wil van dien éénen werden te zamen gehouden, zich van elkander zullen afscheiden en daardoor dat zoo uitgebreide rijk in onderscheidene deelen zal worden gesplitst? Of dit plotseling afsterven ons een stap nader brengt tot den vrede, dan wel of de oorlogskreet in Rusland de boventoon zal behouden? Ziedaar vragen, die terstond bij iedereen zullen opkomen, op het vernemen van die *treurmare* voor velen, *blijde tijding* voor niet minder velen, al naardat hunne sympathie naar het Oosten of Westen is gekeerd. Wij moeten op die vragen nog het antwoord schuldig blijven en eerst de nadere omstandigheden, die zijnen dood vergezeld gaan, afwachten. Mag men afgaan op de stemming der effectenmarkten van heden, dan wordt het afsterven van den Czaar als eene voor het herstel van den vrede gunstige gebeurtenis beschouwd, daar toch vooral de Oostenrijksche en Engelsche fondsen aanzienlijk zijn gerezen. (Zie de telegrafische berigten hierachter.)

De afgestorvene laat als zijnen troonopvolger achter zijnen oudsten zoon, grootvorst *Alexander*, geboren den 29sten April 1818 en dus 36 jaren oud. Men zal zich evenwel herinneren, dat reeds sedert langen tijd eene groote partij heimelijk gewerkt heeft ten gunste van den tweeden zoon van *Nicolaas*, grootvorst *Konstantijn*, den 21sten Sept. 1827 geboren, en dat deze partij de aanspraak van *Konstantijn* op den troon hierop grondt, dat hij de oudste zoon des *Keizers* is. Of die partij zich thans zal laten gelden en nog de verwikkelingen, die er bestaan, zal vermeerderen, moet de tijd leeren.

(*Nicolaas I Pawlowitsch*, Keizer en alleenheerscher van Rusland, de derde zoon van Keizer *Paul I*, werd den 7den Julij 1796 te Petersburg geboren. Opgevoed onder de oogen van zijne moeder *Maria* (*Sophia Dorothea*) *van Wurtemberg*, werd hij in de wetenschappen o.a. door den bekenden schrijver *Stork* en den niet minder beroemden spraakkenner *Adelung* onderwezen. Hij toonde evenwel weinig smaak te bezitten in wetenschappelijke studiën, maar legde zich met te meer lust toe op de krijgszaken. Na het herstel van den wereldvrede bezocht hij onderscheidene landen van Europa, maakte zich daarna persoonlijk bekend met de uitgestrekte deelen van het Russische rijk en huwde in 1817 met *Charlotte*, oudste dochter van Koning *Frederik Wilhelm III* van Pruissen. Toen *Alexander* den 1sten December 1825 stierf, beklom *Nicolaas*, ten gevolge het doen van afstand van de Keizerlijke waardigheid door zijnen ouderen broeder *Konstantijn*, op den 24sten Dec. van dat jaar den troon, nadat hij vooraf eene reeds lang voorbereide zamenzwering door zijnen moed en tegenwoordigheid van geest had onderdrukt. Van dat tijdstip af waren al zijne gedachten gevestigd op de uitbreiding en vergrooting van de magt, die hij had geërfd. Om dat doel te bereiken, waren geene moeijelijkheden hem te groot. Eerst voerde hij een winstgevenden oorlog tegen Perzië en opende daarna den krijg met Turkije, welke hem bij den vrede van Adrianopel, behalve vergoeding in land en geld, het vrije verkeer op den Donau, in de Zwarte- en Middellandsche zee verschafte, onderdrukte in 1830, na negen maanden hardnekkigen strijd, den opstand in Polen en maakte dat tot eene Russische provincie. Terwijl zich sedert in de publieke opinie van Europa een diepe afkeer tegen de politiek des Keizers ontwikkelde, werd van de andere zijde het gemoed van den Monarch meer en meer met argwaan vervuld. Rusland werd steeds verder afgesloten van westelijk Europa en een verderfelijk net van politie en spionnering breidde zich in de westelijke provinciën uit. Intusschen vervolgde *Nicolaas* zijne buitenlandsche politiek en bleef voortdurend zijn blik op het Oosten gevestigd houden. De beteugeling der vrije bewoners van den Caukasus werd, evenwel tot heden toe zonder gevolg, maar met jaarlijksche groote opofferingen van menschen en geld, voortgezet. En schoon aan zijn overwigt in Turkije in 1840 een knak werd toegebragt, vond hij, vooral sedert 1848, gunstige gelegenheid om zijn invloed weder naar alle zijden heen te verzekeren, waarvan het verblijf van vorst *Mentzikoff* in Konstantinopel en de daarop gevolgde gebeurtenissen in het afgeloopen jaar een maar al te duidelijk bewijs opleveren. Te midden nu van de daardoor ontstane verwikkelingen is de Czaar opgeroepen voor hooger regterstoel, om daar rekenschap af te leggen van zijne daden en gezindheden.)

Dit onverwachte sterfgeval zal geheel Europa door eene buitengewone sensatie verwekken en alle andere gebeurtenissen wel voor eenigen tijd op den achtergrond plaatsen. Bij het groote gewigt evenwel van deze mogen zij niet worden veronachtzaamd. Wat het oorlogstooneel zelf aangaat, zoo was voor Sebastopol, volgens de laatste berigten, weinig bijzonders voorgevallen. De belegeringswerken der geallieërden zijn niet gevorderd, terwijl de Russische artillerie en tirailleurs de werkzaamheden belemmeren. Sedert den 17den zijn er geene nieuwe wapenfeiten volbragt; ook bestaat daarop nog geen vooruitzigt, hoewel het zich bevestigt, dat een der Russische legerkorpsen zich weder naar de zijde van Balaklava heeft geconcentreerd.

Ook de Engelschen hebben hunne legerplaats gedeeltelijk verlaten en zich naar Balaklava gewend.

Den 16den is vorst *Radziwill* als koerier uit Petersburg te Kischeneff bij den generaal vorst *Gortschakoff* aangekomen, met bepaalde bevelen, om voorloopig en tot nader order geene andere militaire maatregelen te nemen, dan van eenen verdedigenden aard. Daarentegen is aan vorst *Mentzikoff* bevel gegeven, om zoo veel mogelijk van zijne zijde aanvallenderwijze te werk te gaan, en inzonderheid Eupatoria te bedreigen, ten einde *Omer* bassa te verhinderen, zich van daar te verwijderen. Aan dit laatste is dan ook reeds voorloopig gevolg gegeven door de verkenning op den 17den dezer voor Eupatoria.

Dit schitterende wapenfeit, [illegible] het in de berigten van zijde der verbondenen genoemd [illegible] en waarbij, volgens [illegible] 40,000 Russen [illegible] groot verlies, na een hevig gevecht van vier uren, zouden zijn teruggeslagen, moet volgens de thans ontvangene Russische depêche op bijna niets worden teruggebragt. Prins *Mentzikoff* toch meldt, dat op dien dag een gedeelte der in de omstreken van Eupatoria gekantonneerde Russische troepen gebezigd werd tot eene verkenning tegen die stad; dat op een' afstand van 250 vademen het vuur door de bezetting werd geopend, doch van den Russischen kant met zoo goed gevolg beantwoord, dat spoedig een deel der vijandelijke stukken gedemonteerd werd en vijf amunitiewagens in de lucht vlogen; dat de Russische bevelhebber, generaal *Chrouleff*, nadat hem gebleken was dat zich 40,000 man en 100 stukken geschut in Eupatoria bevonden, bevel had gegeven zich uit het vuur terug te trekken en dat dit in de beste orde had plaats gevonden. — Het thans medegedeelde moge tot waarschuwing strekken om bij het lezen van hetgeen in de Krim voorvalt, wel in aanmerking te nemen, van welke zijde die voorvallen worden medegedeeld. Het mag evenwel niet onopgemerkt blijven, dat de Russische depêche niet gewaagt van het aantal dooden, zoodat dit tot het vermoeden aanleiding geeft, dat het vrij aanzienlijk zal zijn geweest.

Men wil weten, dat onlangs een vrij aanzienlijk korps Russische troepen, dat naar Sebastopol op weg was, op dezen togt door de hevige koude en vermoeijenis was omgekomen. De *Times* treedt over deze gebeurtenis in eenige beschouwingen, om aan te toonen, dat de Russen hierdoor een even groot verlies hebben geleden als wanneer zij een bloedigen veldslag hadden verloren. En ofschoon het groote Russische rijk wel weder andere troepen op de been kan brengen, zijn deze niet zoo spoedig ten strijde gereed, zoodat de geallieërden zich over deze gebeurtenis mogen verheugen als over eene wezenlijke verligting der operatiën van den aanstaanden veldtogt. De *Times* dringt verder op eene krachtige hervatting der vijandelijkheden in de Krim aan, hetwelk voordeelig op de Weener conferentiën zou werken.

Een te Marseille uitkomend dagblad deelt bijzonderheden mede nopens de voor Sebastopol gelegerde krijgsmagt der geallieërden, welke alles behalve gunstig luiden ten aanzien van het Engelsche leger. Onder anderen komt daarin voor, dat de Franschen voor het bombardement gereed zijn, doch dat de Engelschen op zich laten wachten; — dat zij uitstekende soldaten zijn, wanneer er moet worden gevochten, doch zich als 't ware te verheven achten om in den grond te werken, soep te koken of hout te halen. Verder komt daarin voor, dat de administratie bij dat leger zeer slecht is ingerigt, — dat de geneeskundige dienst hoogst gebrekkig is, en ook de wapening en uitrusting der soldaten nog altijd veel te wenschen overlaten. De Engelsche officieren erkennen eenparig de meerdere voortreffelijk van het Fransche leger, en verklaren, dat zeer zeker in de Engelsche militaire organisatie eene belangrijke hervorming zal plaats hebben, nadat de oorlog zal zijn geëindigd. Bij de Engelschen moet mede nog al ontevredenheid worden waargenomen. Officieren en soldaten geven elk oogenblik te kennen, dat zij niet weinig zijn teleurgesteld, want dat zij, bij het verlaten van Engeland, ten stelligste overtuigd waren, dat zij, na Sebastopol te hebben genomen, nog vóór den winter in Engeland zouden terugkomen.

Men verneemt verder uit de Krim, dat er algemeen geklaagd wordt over den naijver, die er bestaat tusschen de generaals *Canrobert* en *Bosquet*, alsmede dat er geen eenheid is in de plannen van lord *Raglan* en den generaal *Canrobert.* Van die zijde zoude de tegenwoordigheid van den Keizer voordeelig kunnen zijn.

De berigten uit Petersburg uit het laatst van Februarij herhalen, dat bij voortduring reserve- en versterkingstroepen uit het binnenland naar de grens-provinciën oprukken. De provianderingen zijn van zoo grooten omvang in Finland en te Novogorod, dat de beambten, welke hiervoor gesteld zijn, niet meer opgewassen zijn tot het verrigten van den noodigen arbeid, zoodat de regering opzettelijke commissiën tot dat einde heeft benoemd, waarvan het personeel het dubbel der gewone beambten bedraagt. De grootvorst *Konstantijn* heeft onlangs verscheidene uitstapjes naar Kroonstad gedaan, om de batterijen en andere versterkingswerken te inspecteren. Tegen de maand Maart zal de bemanning van de roei-flotille zich op haren post bevinden. Hare kaders zijn onlangs reeds geïnspecteerd te Kroonstad en Sweaborg.

De baron *Koller*, de nieuwe vertegenwoordiger van Oostenrijk bij de Porte, is te Konstantinopel aangekomen, alwaar men hem luisterrijk heeft ontvangen.

Van wege de Sardinische legatie was bij de Porte aanzoek gedaan tot het afstaan van een gebouw, 'twelk tijdelijk zou kunnen worden ingerigt als hospitaal voor het Sardinische contingent. Men dacht, dat deze aangelegenheid nog al eenig bezwaar zou opleveren, naardemaal al de beschikbare gebouwen in en om Konstantinopel door de Franschen en Engelschen in beslag waren genomen en de Turken zelven verpligt waren geweest, om voor hun eigen gebruik hospitalen te bouwen.

De opheffing van de blokkade der Donau-monden wordt beschouwd als een middel, om te gemoet te komen aan de duurte der levensmiddelen.

Hetgeen is medegedeeld aangaande het verongelukken van *la Sémillante*, op de kust van Corsica, wordt bevestigd. Dat schip is met man en muis vergaan gedurende een' hevigen storm, welke op den 15den dezer heeft gewoed in de zeestraat van Bonifacio. De *Sémillante* was een stoomfregat, geboord voor 50 stukken geschut; het was ingerigt als transportschip, van Toulon naar de Krim vertrokken met 300 man scheepsvolk, 400 man troepen en verder met benoodigdheden voor het bouwen van een aantal barakken.

— In goed onderrigte kringen te Weenen verlevendigt zich weder de hoop op eene minnelijke beslechting van het Oostersche geschil. Lord *John Russell* en de heer *von Brück* werden den 1sten dezer aldaar verwacht.

Ook een half officiëel Londensch dagblad drukt de hoop uit op een gunstigen uitslag der te openen vredes-onderhandelingen.

De dood van den Keizer van Rusland zal nu echter ook weder vertragend inwerken op den aanvang dier conferentiën, daar het niet te denken is, dat de gevolmagtigde *Gortschakoff*, zonder nadere instructiën uit Petersburg af te wachten, zijnen hem door den overleden vorst verstrekten last zal volbrengen.

ITALIE.

Men heeft tot dusver niet de officiële bevestiging uit Rome ontvangen van de tijding, dat de kardinaal *Antonelli* zijn ontslag ontvangen had, maar desniettemin beschouwt men deze gebeurtenis als zeker. Middelerwijl blijft de wanorde in de financiën en het bestuur te Rome en in de provinciën voortduren en toenemen, en men schijnt eenige volksdemonstratiën te duchten. Op onderscheidene punten van middel-Italië hebben arrestatiën uit voorzigtigheid plaats gehad.

De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft in hare zitting, van den 23sten beraadslaagd over het eerste artikel van het wetsontwerp tot opheffing der kloosters. De heer *Robecchi* heeft daarop een amendement voorgesteld, dat nog verder gaat dan het regeringsvoorstel, daar hij ook de geestelijke corporatiën wil opgeheven zien, met inbegrip van die, welke dienen tot onderwijs en tot ondersteuning van zieken. Dit amendement is evenwel met eene zeer groote meerderheid verworpen. De zusters van liefdadigheid, die, gelijk men denken kan, almede in het amendement begrepen waren, hebben bij die gelegenheid in den president van den ministerraad, den heer *de Cavour*, een' krachtigen verdediger gevonden.

SPANJE.

Den 22sten Febr. hebben de Cortès hare werkzaamheden hervat en, zoo als te denken was, weder het vraagpunt over de vrijheid der godsdienst te berde gebragt. Maar te vergeefs worden door de voorstanders der godsdienstvrijheid amendementen voorgesteld; al hunne pogingen lijden schipbreuk op de onverdraagzaamheid van zekere partij. Een dezer amendementen, van den heer *Salmeron*, strekkende, om de vrije godsdienstoefening voor de verschillende belijdenissen te veroorloven in de hoofdsteden der provinciën en in de zeehavens, is met 186 tegen 91 stemmen verworpen.

In diezelfde zitting heeft de heer *Gaminde* het kabinet geïnterpelleerd over den staat der vlottende schuld. De minister van financiën antwoordde, dat geheel deze schuld, op vier milioen realen na, sedert de omwenteling geheel was vernieuwd. Op verzoek van den minister, trok de heer *Gaminde* daarop zijn voorstel in.

DUITSCHLAND.

Omtrent het traktaat met Pruissen wordt niets naders gemeld; er schijnt nog niets beslist te zijn.

— Te Heidelberg is den 17den Februarij de bekende hoogl. *D. Leger*, die meer dan 40 jaren aan die hoogeschool als leeraar in de bouwkunde werkzaam was, in ruim 70jarigen ouderdom overleden. Een groot gedeelte van zijn leven hield hij zich bezig met het verzamelen van oudheden voor den graaf *v. Graimberg.* Van deze belangrijke verzameling, welke voor Baden hetzelfde moest zijn als de galerij van Versailles voor Frankrijk, vervaardigde *Leger* een uitvoerig verklarend register, waarvan het eerste deel reeds in 1838 verschenen is.

— Dezer dagen heeft de aartsbisschop van Freiburg de pastorijkerk te Donaueschingen in den ban gedaan. Aldaar mag geene mis gelezen, niet getrouwd, over het algemeen geene godsdienstoefening gehouden worden, maar mogen alléén de dringendste voor geen uitstel vatbare verrigtingen, zoo als doopen en begraven, geschieden. Deze maatregel van den aartsbisschop werd veroorzaakt, doordien de geestelijke dier kerk, de pastoor *Wolf*, thans te Rastatt het vonnis van acht weken vestingstraf ondergaat, door het geregtshof te Constantz over hem uitgesproken, ter zake hij de openbare rust en orde heeft in gevaar gebragt. De pastoor *Wolf* had zich tot den Oostenrijkschen gezant te Carlsruhe gewend, om door diens tusschenkomst de voltrekking van het vonnis te doen beletten, doch die gezant weigerde zich te mengen in eene zaak, waarin een onafhankelijk geregtshof, krachtens de bestaande landswetten uitspraak heeft gedaan.

— Sedert den 21sten Februarij is de uitvoer van tarwe uit Polen, zelfs naar Pruissen, verboden.

— In het tegenwoordige winter-halfjaar zijn op de 28 Duitsche hoogescholen 18,201 studenten ingeschreven. Het geheele getal hoogleeraren bedraagt: gewone 847, buitengewone 253, honoraire 49, privaat-docenten 450, benevens eenige taalleeraars, in het geheel 1699 leeraars aan al de hoogescholen. In het winter-halfjaar van 1851—1852 bedroeg het getal studenten 19,354, en den daarop volgenden zomer 18,810, in het winter-halfjaar 1852—1853 was het 18,596 en in den zomer van 1853 17,905. In het geheel studeren aan al de Duitsche hoogescholen 2711 vreemdelingen.

ZWITSERLAND.

De groote raad van Genève heeft bepaaldelijk verworpen het voorstel dat strekte om de scheiding van kerk en staat uit te spreken.

— Volgens berigten uit het kanton Tessin zou te Locarno, een der drie hoofdplaatsen van het kanton, eene uitgestrekte zamenzweering zijn ontdekt. Het kantonnale gouvernement heeft dien ten gevolge troepen op de been gebragt tot behoud van de goede orde; naar Locarno is eene kompagnie karabiniers afgezonden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 27 Februarij.

Onder de leden, die de vakante plaatsen in het Engelsche kabinet ingenomen hebben, is sir *Carnewal Lewis*, de eenige persoon, die tot dus verre nog geen zitting gehad heeft in het ministerie. Als kanselier der schatkist en als een man, die een financier gelijk den heer *Gladstone* vervangt, heeft hij voorzeker in de tegenwoordige omstandigheden eene moeijelijke rol te vervullen. Men roemt echter zeer zijne bekwaamheden, en hij is schrijver van verscheidene historische en staatkundige werken.

Onder het publiek begint zich de reactie der voor het volksgevoel ergerlijke wederwaardigheden van het Britsche kabinet en het Britsche leger te vertoonen. Hier en daar bemerkt men eenige gisting, en in verscheidene steden zijn of worden openbare volksvergaderingen gehouden, ten einde aan het publiek gelegenheid te geven om zijne denkbeelden en wenschen ten aanzien des oorlogs te doen kennen. De algemeene geest openbaart zich zeer voor een streng onderzoek naar de oorzaken der aan het Engelsche leger in de Krim wedervaren rampen, maar tevens voor een krachtig voortzetten van den oorlog. Althans worden talrijke petitiën in dien geest aan het publiek voorgelegd en algemeen onderteekend.

De *Globe*, een ministeriëel blad, laat zich hieromtrent aldus uit: „De veiligheidskleppen onzer staatsmachine zijn nu in volle werking en de stoom der publieke opinie dringt naar buiten met meer of min schel gefluit. Het door de drukpers gegeven sein wordt in eenige provinciën met nadruk beantwoord, en er is vooruitzigt op een groot aantal oorlogsmeetings. Op elke opregte uiting der publieke opinie behoort acht geslagen te worden; ieder minister moet dankbaar zijn voor verklaringen van 's volks bereidwilligheid, om hem te ondersteunen. Dat juist is de ondersteuning, die staatsmannen van het groote publiek verwachten; en Rusland kan zich daardoor overtuigen van Engelands vastberaden besluit, om het met de oorlogsverklaring beoogde doel nooit op te geven. Dat verdienste bij de opklimming in de rangen onzer krijgsmagt dusver niet genoeg gold, is erkend. Doch elke verandering vordert tijd; het is onmogelijk, al ware het ook wenschelijk, eensklaps de zaken op nieuwen voet te brengen. Men vrage hervorming, maar geen revolutie; wij moeten niet sloopen met het plan, om iets geheel nieuws op te bouwen, maar trapsgewijze en voorzigtig verbeteren. Zekerlijk spraken althans diegenen niet naar den geest van het Engelsche volk, welke op de meeting te Birmingham, onder de leus van hervorming wenschen van eene min of meer socialistische en democratische strekking hebben geuit."

— Toen de heer *Graham* het bestuur der marine dezer dagen neerlegde, vermaakte hij aan zijnen opvolger eene schoone nalatenschap in de „honderd winpels," die hij voor de aanstaande krijgsbedrijven in de Oostzee heeft gereed ge-

maakt. Zoo drukte hij zich uit in eene der jongste zittingen van het Lagerhuis; en het was geen grootspraak. De Engelsche vloot toch voor de Oostzee bestemd is thans gereed en bestaat uit 20 linieschepen en 35 fregatten, korvetten, enz., alle met stoomkracht, te zamen in batterij voerende 2066 kanonnen. Behalve deze 55 schepen, waaronder de *Duke of Wellington* van 131 kanonnen, de *Royal George* van 102, 5 van 91, 3 van 81 stukken, enz., zullen bij de Oostzee-vloot gevoegd worden 5 drijvende batterijen, te zamen met 50 stukken, 8 bombardeerschepen, elk met een mortier, 7 kanonneerbooten elk van 3 kanonnen en 21 booten elk van 2 kanonnen; een arsenaal-schip, een provisie schip en eene drijvende fabrijk.

Deze geduchte vloot zal dus bedragen 100 stoomschepen, gewapend met 2200 kanonnen van het zwaarste kaliber. Tot opperbevelhebber over deze vloot is benoemd de schout-bij-nacht *Richard Saunders Dundas*, tot tweeden bevelhebber de schout-bij-nacht *Michel Seymour*, die zijne vlag zal hijschen aan boord van *de Nile*, van 91 stukken, tot 3den de schout-bij-nacht *Robert Baynes*, en tot kapitein der vloot de heer *Pelham*.

Van den kant der Franschen zijn 50 stoomschepen naar de Oostzee bestemd.

(Ook de Russische vloot heeft intusschen eene groote uitbreiding gekregen. Behalve eene flotille van 350 kanonneerbooten, elk met één 68- en vier 32ponders gewapend, bestaat die vloot in de Oostzee uit 30 linieschepen, 9 fregatten, 8 brikken en 10 stoomschepen.)

— De ingestelde commissie tot het onderzoeken van den toestand van het Engelsche leger voor Sebastopol, is gisteren bijeengekomen en heeft met algemeene stemmen den heer *Roebuck* tot haren president gekozen. De commissie heeft nog niet besloten, of voortaan het publiek hare zittingen zal mogen bijwonen.

— De bevelhebber van het naar de Krim bestemde Sardinische contingent, de markies *A. de la Marmora*, is te Londen aangekomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Februarij.

De generaal *Niel*, op wiens terugkomst men zeide dat de Keizer wachtte, keert niet naar Parijs terug. Hij heeft van hier bevel ontvangen in de Krim te blijven of er onmiddellijk naar terug te keeren, wanneer hij zich reeds op weg naar Frankrijk bevond. De generaal is dan ook den 20sten uit Konstantinopel naar de Krim teruggekeerd. Men acht dit feit voldoende om ten stelligste te bewijzen, dat het besluit des Keizers onherroepelijk is en dat het spoedig, zoo niet onmiddellijk, zal worden uitgevoerd. Reeds hebben wij per telegraaf gemeld, dat de Keizer naar het legerkamp van St. Omer was vertrokken en dat hij daar — zoo althans werd algemeen geloofd — de proclamatie zoude dagteekenen betreffende zijn vertrek naar de Krim.

De Keizerin zal den togt naar het Oosten mede maken, reeds hebben de hofdames die haar vergezellen, aanzegging gekregen zich gereed te maken tot het vertrek; zij moeten bij hare garde-robes balkleederen voegen!

Onder de personen, die den Keizer de reis naar de Krim ontraden hebben, moet, volgens den Parijschen correspondent van den *Times*, ook lord *John Russell* behooren. Deze zou onder anderen aan den Keizer, in zijn onderhoud met dezen, gezegd hebben, dat hij niet weet wat hij te Weenen zal moeten doen, indien de Keizer naar de Krim gaat.

Men verzekert dat gedurende de afwezigheid des Keizers de drukpers nog onder gestrenger bepalingen zal gesteld worden, dan zij zich tegenwoordig reeds bevindt. Dienaangaande moet reeds een ministerraad gehouden zijn, welke door de heeren *de Morny*, *Troplong* en *Pietri* werd bijgewoond. Daarin werd o. a. beslist, dat zoodra een stellig besluit omtrent het vertrek des Keizers genomen zoude zijn, de drukpers officieus zoude gewaarschuwd worden, om zich met de grootste omzigtigheid te gedragen. Men zoude geen enkel woord dulden, hetwelk de veiligheid des rijks of het gezag des Keizers in gevaar konde brengen. Buitendien zouden de gestrengste maatregelen genomen worden, om te beletten, dat de soldaten van het leger in het Oosten aan hunne familiën of vrienden bijzonderheden mededeelen, die ligt konden verspreiden omtrent de plannen der belegeraars. Een onvermijdelijk gevolg van een en ander zal zijn, dat de Parijsche dagbladen nog onbeduidender en onbelangrijker zullen worden dan zij reeds sedert 1852 zijn.

— De *Moniteur* bevat heden den tekst van het senatusconsult, waarbij de wet van den 31sten Mei 1851, betreffende de toepassing van de straf van dwangarbeid en de afschaffing van den burgerlijken dood, voor de eilanden Reunion, Martinique en Guadeloupe, van kracht wordt verklaard.

— De Keizer heeft den heer *Ochsenbein*, als vreemdeling, tot den rang van generaal-majoor verheven, en verscheidene vreemde officieren tot hoofd-officieren bij het 2de vreemdenlegioen benoemd.

— De afkondiging van het leerstuk der *onbevlekte ontvangenis* heeft bij de R. K. bevolking in Frankrijk de begeerte tot het lezen van het N. T. zoodanig opgewekt, dat er in de maand Januarij dezes jaars voor 10- à 12,000 franken meer verkocht zijn dan gewoonlijk.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Maart.

Het ministerie heeft in massa zijne demissie genomen ten gevolge van de stemming der kamer betreffende den jury van examen en andere vraagpunten van binnenlandsch belang. De kamer heeft zich onbepaald geadjourneerd.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 28sten Februarij.

In deze zitting is ingekomen een afschrift van eene add. overeenkomst met de Sardinische regering, tot uitbreiding en aanvulling van het met Sardinië gesloten handelstraktaat, en in handen gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *Dullert*, *Baud*, *Hoffman*, *Slicher* en *Heemskerk*.

Een aantal adressen is in handen gesteld van de commissie *ad hoc*.

Voor het ontwerp op het onderwijs zijn tot rapporteurs benoemd de heeren *Bosscha*, *de Kempenaer*, *v. Lijnden*, *ten Cate* en *Thorbecke*; voor dat tot afschaffing van de belasting van den accijns van het gemaal en de invoering van een hoofdelijken omslag, de heeren *Heemskerk*, *v. Rappard*, *van Lennep*, *Dirks* en *Meeussen*.

De heer *Elout* heeft van de vergadering verlof verzocht en verkregen om tot den minister van buitenlandsche zaken eenige vragen te mogen rigten, ten aanzien onzer verhouding tot het buitenland.

Genoemde spreker heeft daarbij doen uitkomen, dat, welk ook het verschil van gevoelen mogt zijn, nopens de beste wijze ter bevordering onzer binnenlandsche belangen, allen daarin overeenkwamen, dat staatsbelang de handhaving vorderde van eene stipte en welgemeende onzijdigheid; — dat hij voor zich niet twijfelt, of deze onzijdigheid wordt door de oorlogvoerende mogendheden geëerbiedigd, maar dat onjuiste geruchten, door sommige nieuwsbladen verbreid, welligt aanleiding zoude kunnen geven tot verkeerde oordeelvellingen, en hij gaarne op nieuw de verzekering wilde erlangen, dat de regering vastelijk bij haar meermalen geopenbaard voornemen blijft om, overeenkomstig Nederlands pligt en belang, die onzijdigheid te handhaven.

De *minister van buitenlandsche zaken*, die vooraf door den spreker verwittigd was nopens de strekking der te doene vragen en uit dien hoofde ter vergadering is verschenen, dankt den spreker voor de gedane vraag. Hij is het met den spreker eens, dat er in den laatsten tijd in *buitenlandsche* couranten de meest dwaze en ongerijmde geruchten zijn verspreid, die grond noch aanleiding hebbende, hem met zoo veel leed doen, dat onze bedaarde landgenooten zich door dergelijk geschrijf tot ongerustheid lieten opwekken.

In antwoord op de gedane vraag, geeft de minister de verzekering, dat de regering des Konings *vastelijk is gebleven en blijft bij haar besluit, om in den strijd tusschen de oorlogvoerende mogendheden de gestrengste onzijdigheid te bewaren*, en hij vindt zich ook verpligt daarbij te voegen, dat van den aanvang af tot nu toe geen enkel der oorlogvoerende mogendheden eenige de minste impressie op de Nederlandsche regering heeft uitgeoefend of pogen uit te oefenen, om daarvan af te wijken, maar de regten van Nederland, als neutrale staat, zijn en blijven geëerbiedigd, gelijk ook de Nederl. regering dit niet anders van den kant der oorlogvoerende mogendheden had verwacht.

De heer *Elout* is den minister erkentelijk voor de heuschheid, waarmede hij de inlichting aan de Kamer heeft verstrekt.

Met 32 tegen 20 stemmen is besloten om Zaturdag te beraadslagen over de conclusiën der commissiën, betreffende de adressen *van Ruyssenaers*, *v. Vliet* en *Teenstra*, en Maandag over de wet op de vereenigingen en vergaderingen.

'sGRAVENHAGE, 1 Maart.

Z. M. de Koning heeft zijnen adjudant graaf *v. Lijnden*, en den kamerheer baron *van Hardenbroek* de vereerende last opgedragen, om H.D. afbeeldsel, als geschenk van Z. M. aan den Keizer van Japan, derwaarts over te brengen. Beide deze heeren zullen zich, zoo veel mogelijk, over land naar Java begeven en vooreerst hunnen intrek op Buitenzorg nemen.

— Bij kon. besluit van den 24sten is mr. *J. L. H. A.* baron *Gericke van Herwijnen*, H.D. gezant bij het hof van België, bevorderd tot kommandeur der orde van den Nederl. Leeuw.

AMSTERDAM, 1 Maart.

Heden heeft de gemeenteraad een aanvang gemaakt met de behandeling van een allergewigtigst, reeds sedert bijna twee jaar aanhangig gemaakt onderwerp, de *geneeskundige armverzorging* namelijk, en is de raad overgegaan tot het achtereenvolgens beraadslagen over de *dertig* voorstellen, die ter zake van het onderwerpelijke punt aan de orde zijn gesteld.

— Dingsdag hield het bestuur van het departem. Amsterdam van het instituut voor doofstommen te Groningen de jaarlijksche vergadering. Uit het verslag bleek dat het getal der leden, welke ter ondersteuning dier weldadige inrigting bijdragen, steeds afnemende is, terwijl er voortdurend een aanzienlijk getal doofstomme kinderen, meerendeels uit den behoeftigen stand, van deze stad te Groningen worden verpleegd. Heeren bestuurders blijven bij voortduring deze zoo uitmuntende instelling aan de milddadigheid hunner medeburgers aanbevelen.

— Eergisteren avond hield dr. *L. S. P. Meijboom*, in de afd. Natuurkunde der maatschappij *Felix Meritis*, zijne tweede voordragt over het zigtbare heelal, en sprak daarin over de aarde en haren wachter, meer in het bijzonder.

Na eene korte herinnering aan het behandelde in zijne vorige rede, gaf hij eene aanschouwelijke beschrijving van de maan, zoo als die zich aan het gewapende oog vertoont, en van de eigenaardige kenmerken, waardoor zij zich van de aarde onderscheidt. Daarna tot de aarde terugkeerende, deelde hij de resultaten mede, welke de beoefening der sterrekunde en der geologie ons tot heden aangaande de vorming der aarde en der overige hemelbollen verschaft heeft. Ten slotte behandelde hij de vraag, of ook de andere hemelligchamen door levende wezens bewoond worden, welke vraag hij toestemmend geloofde te moeten beantwoorden. Bij het aanschouwen toch der ontelbare millioenen van scheppselen, die zich op onze kleine aarde in hun aanzijn verheugen, worden wij door het geloovig vertrouwen bezield, dat ook andere hemelligchamen tot woonplaatsen van bezielde wezens zijn bestemd, gedachtig aan het woord: In het Huis des Hemelschen Vaders zijn vele woningen.

In eene volgende voordragt zal de redenaar de vraag behandelen, of en in hoeverre de scheppingsverhalen in het boek Genesis overeenstemmen met hetgeen de wetenschap aangaande de trapsgewijze vorming onzer aarde leert.

— De *Arnh. Ct.* zegt, dat er sprake is, om in de inrigting der militaire akademie te Breda eene belangrijke wijziging te brengen. Er zou namelijk plan zijn, om aan die akademie alleen te doen plaats hebben de opleiding der jonge lieden, bestemd voor de artillerie en genie; voor de overige wapenen zouden de officieren bij de korpsen zelven worden gevormd, terwijl voor de zeedienst, even als daarmede reeds een begin is gemaakt, de jonge lieden aan boord der schepen zouden worden geplaatst. In hoe verre dit plan uitvoering zal erlangen, zal de toekomst leeren. Zeker schijnt het althans, dat eene andere inrigting der Bredasche akademie overwogen wordt.

— Wij ontvangen — zegt de nieuwe *Rott. Ct.* — de onderstaande mededeeling van den Nederlandschen consul te Newcastle on Tyne, dd. 24sten Febr. l.l.:

„Sedert de openstelling der Engelsche kustvaart voor vreemde natiën, komen er alhier van tijd tot tijd Nederlandsche schepen met lading van eene Engelsche haven binnen, en daar er eenigen in boete zijn geslagen voor het breken van zegels op tabak en sterke dranken, en anderen voor het niet aan boord hebben van een carga-boek, raad ik alle gezagvoerders van schepen aan, zich, bij het maken van kustreizen, stiptelijk te houden aan de bestaande reglementen; de noodige inlichtingen kunnen zij gemakkelijk inwinnen in de haven waar zij uitklaren.

„Door mijne tusschenkomst heb ik tot nog toe verligting of bijna geheele vrijspraak der boeten bekomen, doch in het vervolg zal er strenger op gelet worden, en het is dus van groot belang, dat kapiteins zich overeenkomstig de wet, in dit opzigt gedragen."

HAARLEM, 28 Februarij.

In de bijeenkomst van den gemeenteraad van heden is het verslag van de fin. commissie, betreffende de herziening van het gemeente belasting-stelsel, in beraadslaging gebragt, en is met algemeene stemmen, doch tegen die van den heer *de Breuk*, besloten, om art. 225 der gemeente-wet *niet* ten behoeve dezer gemeente in te roepen, maar met algemeene stemmen als beginsel aangenomen, om *geenszins* tot eene heffing van een accijns op andere voorwerpen van verbruik over te gaan, maar om in het tekort te voorzien door een *hoofdelijken omslag*, *of andere directe belasting*.

GRONINGEN, 3 Maart.

Bij het sluiten dezer Courant was de Hollandsche post *nog niet aangekomen.*

— Z. M. heeft benoemd bij het wapen der infanterie, tot gen.-majoor, kommandant van de 3de brigade infanterie, tevens belast met de functiën van provinciaal kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe, den kolonel M. baron VAN GEEN, Zr. Ms. adjudant in buitengewone dienst, komm. van het reg. gren. en jagers.

— Eene hoogst belangrijke missive van Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken is bij gedeputeerde staten dezer provincie ingekomen. Zij betreft de plannen tot eene algemeene verbetering der scheepvaart-kanalen in dit gewest. Z. Exc. herinnert daarbij, dat op één na (namelijk de verbetering der Pekela) al de plannen, bedoeld in de instructie van den hoofdingenieur van den 15den Oct. 1852, zijn ontvangen; — dat van de ontworpen verruiming en verdieping van het Damsterdiep een rijks-subsidie van twee derden der kosten (welke zijn geraamd op *f* 1,950,000), door de staten is aangevraagd; — dat de staten vermeend hebben het voeren van onderhandelingen tot het bekomen van bijdragen van zijlvestenijen, gemeentebesturen en particulieren tot na de op die aanvraag door den Koning te nemen beslissing uit te stellen; en dat daarom op spoedige beslissing wordt aangedrongen. De minister deelt hierop als zijn gevoelen mede, dat, schoon de Regering voortdurend in de verwezenlijking van dat grootsche plan ter algemeene verbetering der scheepvaart-kanalen bijzonder belang wordt gesteld, Z. Exc. huiverig is aan den Koning nopens het verleenen eener rijks bijdrage een voorstel te doen, alvorens het bedrag der gezamenlijke uitgaven, althans van de nu afgeleverde plannen met meer juistheid bekend is, die vermoedelijk voor de algemeene verbetering niet minder dan drie en een half millioen zullen bedragen; — dat op een rijks subsidie van twee derden in de kosten geen uitzigt kan bestaan; — dat Z. Exc. nu nog geen bepaald cijfer kan noemen, doch zich niet wil verbergen, dat, zoo al de omstandigheden mogten toelaten dat van rijkswege in 1856 en volgende jaren krachtige ondersteuning worde verleend, het rijks subsidie z. i. nimmer meer dan één millioen kan bedragen; dat althans met deze som van rijkswege in eene behoorlijke verhouding werd bijgedragen tot aanmoediging en bevordering van waarlijk grootsche en hoogst nuttige plannen, doch waarvan in de provincie in de eerste plaats en voor het grootste deel de vruchten zullen worden geplukt; — dat Z. Exc. het echter raadzaam zou achten, dat de staten terug kwamen op hun besluit en de aanvraag om subsidiën van de besturen niet uitstelden tot de beslissing des Konings, daar toch, ook wanneer deze eene tegemoetkoming van één millioen voor al de ontwerpen te zamen wilde verleenen, aan de Staten Generaal geene aanvraag daartoe kan worden gedaan, dan nadat gebleken is, dat het verder benoodigde in de provincie zal worden bijeengebragt, en nopens het voortdurend onderhoud der betrokken waterwegen buiten bezwaar van 's lands kas voldoende schikkingen zijn tot stand gekomen.

De toezegging van dit belangrijk subsidie mag gewis op hoogen prijs worden gesteld, zij belooft voor dit gewest eene heerlijke toekomst, vooral, wanneer men de verbetering der scheepvaartkanalen in verband brengt met de nieuwe indeeling der waterschappen. Dan toch zal de zoo dringende algemeene verbetering in de afwatering worden verkregen; dan zal de aanzienlijkste tak van nijverheid in dit gewest, de scheepsbouw, in de Veenkoloniën, waar toch zijn hoofdzetel is gevestigd, verlost worden van het keurslijf, waarin hij veel te lang was gekneld — en voorzeker eene groote ontwikkeling te gemoet gaan. Dan zal Groningen in ongehinderde verbinding komen, ook voor groote zeeschepen, met het uitmuntendste zeegat, de Wester-Eems, en zullen de belemmeringen, die nu zoo zeer in den weg staan om eigen handel op eigen plaats te drijven, verdwijnen, en zullen met deze uitbreiding van den handel naar vele oorden der wereld, nieuwe takken van nijverheid tevens onstaan. — Dan zal voor den geheelen Nederlandschen zeehandel de gelegenheid worden gegeven, om van uit de Noordwestelijkste koopstad van het rijk, te beter te concurreren met de groote koopsteden van Noord-Duitschland, en bij oorlog of vrede voor alle Nederlandsche bodems in de uiterste grensstad eene veilige schuilplaats te vinden zijn. Dan zal Delfzijl van zijne uitmuntende ligging meer partij kunnen trekken.

Dat men dan nu ook, met zulk een gunstig vooruitzigt voor oogen, met vereenigde kracht het eens begonnene doorzette, en niet terug deinze voor de kosten. Dat zoowel de provincie als alle belanghebbende gemeenten de handen ineenslaan, tot het bijeenbrengen der vereischte bijdragen. Dat vooral ook de stad Groningen naar waarde moge schatten de nu aangebodene gelegenheid, om hare toekomstige welvaart te verzekeren, en inzie, dat ten dien einde niet ligt te groote subsidiën worden verstrekt. Zij zal op die wijze de voetstappen drukken van de vroegere regering van de stad, die door hare daden ook somtijds zelfs door beweldadigden miskend, tot de welvaart dezer stad en provincie zoo veel reeds heeft bijgedragen.

— Gisteren morgen werd het stoffelijk overschot van den heer R. G. RIJKENS, wiens treurig afsterven reeds in een der vorige nommers van dit dagblad werd vermeld, naar zijne laatste rustplaats gebragt. Het is met een weemoedig gevoel, dat schrijver dezes zich, op een daartoe gedaan aanzoek, nederzet om een kort berigt van die teraardebestelling te geven.

Meermalen mogt hij tegenwoordig zijn bij zulke aandoenlijke plegtigheden en staan aan het graf van dierbare afgestorvenen; maar zelden mogt hij er zich bevinden om getuige te wezen van zulk eene algemeene deelneming in rouw en smart, als nu, nu men aan RIJKENS' stof de laatste eer bewees. Te regt toch merkte men bij de aankondiging van RIJKENS' dood aan, dat Groningen een gevoelig verlies heeft geleden, door het afsterven van een' zijner waardigste en nuttigste burgers; allen, die den man meer van nabij hebben gekend, zullen dit volkomen beamen.

Gedurende eene reeks van 40 jaren mogten wij het voorregt genieten RIJKENS onder de burgers van Groningen en onder de opvoeders der jeugd te tellen, en daarvoor zijn wij dank schuldig aan Hem, in wiens hand ons leven en onze adem is. In dit groote tijdvak heeft de nu ontslapene getoond, dat hem de opvoeding en vorming van het opkomend geslacht tot brave en nuttige burgers en menschen volkomen was toevertrouwd, dat hij met lust en liefde was bezield om te arbeiden in den kring, hem door de Voorzienigheid aangewezen, en menig volwassene, in en buiten de stad, zal zich nu met een' dankbaren traan in het oog de lessen herinneren, die hij van den waardigen onderwijzer mogt ontvangen, lessen die den grondslag hebben gelegd voor zijne geheele volgende opvoeding en ontwikkeling.

Doch RIJKENS was niet alleen met ijver en trouw werkzaam in zijne eigene school, maar zijne bemoeijingen strekten zich ook uit om daar buiten en vooral voor zijne ambtgenooten nuttig te zijn. Terwijl hij zijne eigene studiën met steeds klimmende belangstelling behartigde, had hij zich op de hoogte geplaatst, om door woord en geschrift wenken en lessen te geven over volksopvoeding en volksonderwijs, die de weldadigste vruchten voor geheel ons stedelijk, provinciaal, ja zelfs ons vaderlandsch schoolwezen hebben gedragen, en menige hervorming, menige verbetering in dat schoolwezen hebben wij RIJKENS te danken. De veelvuldige, door hem bewerkte schoolboekjes en handleidingen over verschillende, ja bijna alle vakken van het lager onderwijs leveren het bewijs op van zijnen helderen blik in een wezenlijk opvoedkundig onderwijs, en van zijnen lust om met krachtige hand aan de verbetering en volmaking daarvan te arbeiden. Alleen de handleidingen voor gymnastie en bewaarscholen zullen RIJKENS voor ons onvergetelijk maken, en hebben [illegible] waarvan wij de vruchten nu zullen plukken.

Maar RIJKENS was meer dan onderwijzer, meer dan opvoeder — hij was een menschenvriend, wiens hart vurig klopte voor het welzijn van anderen. Om het lot zijner ambtgenooten in deze stad te verbeteren, of ten minste hunnen blik in de toekomst te verhelderen, stelde hij zich aan het hoofd van eene hier bestaande inrigting voor oude onderwijzers en hunne na te laten betrekkingen; om nuttig te wezen voor alle onderwijzers in deze provincie, en vooral voor hunne weduwen en kinderen, werd hij de grondlegger van een provinciaal weduwen- en ondersteuningsfonds, dat thans ten voorbeeld voor vele provinciën van ons vaderland kan verstrekken; om ongelukkigen bij te staan, *hier* eene arme weduwe, *daar* verlatene weezen, *elders* een hopeloos jongeling, getroostte hij zich vele geldelijke opofferingen, en schreef hij menig werkje, ten einde de opbrengst er van te doen strekken om in het lot dier ongelukkigen te voorzien.

Hij was, in één woord, voor vele weduwen een man en voor vele weezen een vader.

Zoo veel heeft de maatschappij, hebben Groningens ingezetenen, zijne ambtgenooten, heeft het schoolwezen binnen en buiten deze provincie in RIJKENS verloren, en — wat zijn gezin in hem verliest, wagen we niet hier te schetsen!

Geen wonder dus, dat niet alleen de leden der commissie van onderwijs, de leden der commissie over de Zuiderbewaarschool, waarvan hij een ijverig bestuurder was, en al zijne ambtgenooten te dezer stede, met hunne ondermeesters en kweekelingen, maar ook eene aanzienlijke schare van tegenwoordige en vroegere leerlingen en belangstellende burgers van Groningen het dierbare lijk naar zijne laatste rustplaats wilden vergezellen, om hunne deelneming en rouw te betoonen over zulk een treffend verlies.

De begrafenisplegtigheid was eenvoudig doch hartelijk. Bij den open grafkuil, rondom welken zich ook de zoons en naastbestaanden des afgestorvenen hadden geschaard, sprak de heer jhr. mr. H. J. TRIP, schoolopziener van het eerste distrikt dezer provincie, ter eere van den overledene en schetste hem in zijn werkzaam en nuttig leven, sprak over het groote verlies, dat ons door zijn' dood had getroffen, billijkte het gevoel van rouw en smart, 't welk zijn heengaan verwekte, maar wees naar de gewesten der onsterfelijkheid, waar ook RIJKENS zijnen arbeid voortzet, en wij hem eenmaal zullen wedervinden. Het gezang der onderwijzers en kweekelingen verving den spreker (Gez. 182: 4); waarop de heer de [illegible] HECKER, schoolopziener van het 2de district, [illegible] naderde en in schoone dichtregelen tot lof van [illegible] sprak, melding makende van zijne veelomvattende werkzaamheden en zijne zucht om menschenheil te bevorderen; en daarop de kinderen van den overledene aansprekende, hen opwekte om het voetspoor huns vaders te volgen en voor hunne moeder te zijn, wat RIJKENS voor zijne echtgenoot was geweest.

Door het zingen van Gez. 187: 1 werd dit lijkfeest besloten.

Zoo is dan weder een dierbaar lijk aan de moederaarde toevertrouwd. Moge de Heer van dood en leven, die geslagen heeft, ook weder heelen, en het gezin sterken, waaruit het hoofd zoo onverhoeds is weggerukt, opdat het den gevoeligen slag met onderwerping drage en Hem zwijge, wiens doen wijs en goed is.

S.

— Met genoegen vernemen wij, dat bij de directie van het werkhuis van den heer T. L. door ds. A. is ontvangen de som van *f* 10 en dat daarvoor aan de werkers erwten zijn uitgedeeld.

— Men verzoekt ons de aandacht te vestigen op de maatschappij hulp in lijden en ouderdom, gevestigd te *'s Gravenhage*, als op eene voor den ambachtsman bij uitstek weldadige instelling en wel in die mate, dat men het als de pligt van elk huisvader kan beschouwen zich aan die maatschappij aan te sluiten, opdat niet een te laat berouw hem bij het lijden kwelle. Is dit zoo, dan kennen hier ter stede slechts weinig huisvaders hunnen pligt, daar nog slechts twee onzer stadgenooten de weldaden dier maatschappij ondervinden en dat tegen eene zoo geringe contributie van 5 centen per week.

— Dingsdag l.l. is door den rijksveldwachter B. WILDEVUUR, eene tournée gemaakt door de gemeente *Haren*, bij gelegenheid in bijzijn van den veldwachter van Haren, onder-

scheidene bekeuringen zijn gedaan. Ook is toen het misschien zelden voorkomend geval opgemerkt, dat bij onderscheidene bakkers het brood zwaarder was bevonden dan het bepaald gewigt, o.a. te Noordlaren, waar het brood soms 2½ ons overwigt had.

— Op Dingsdag den 27sten Februarij j.l. werd er te *Nieuwe Pekela* eene buitengewone vergadering gehouden van al de leden der aldaar onlangs opgerigte vereeniging tot Plaatselijk nut, door het bestuur dier Vereeniging belegd, ten einde een voorstel te doen omtrent eene zaak, welker bestrijding voorzeker, overal waar van armoede en pauperisme sprake is, wel bovenaan mag staan — het misbruik (gebruik) van sterken drank namelijk. Te regt begreep genoemd bestuur, dat het, na eene spincommissie te hebben ingesteld, welke aan 60 vrouwen wekelijks 21 a 22 gl. laat verdienen; na eene gelegenheid te hebben geopend om aan arbeiderszoons onderwijs te geven in het stroowerwerken, en na de wering der bedelarij tot een ernstig onderwerp zijner beraadslagingen en doel zijner pogingen te hebben gesteld; — het dezen vijand van volkswelvaart en geluk den oorlog moest aandoen. Dat voorstel was, dat de leden der vereeniging zich vrijwillig zouden verbinden, om aan hun werkvolk voortaan geen sterken drank meer te schenken, maar hun dit te vergoeden in bewijzen of bons op eene, door de vereeniging op te rigten spaarkas tegen den winter. Die vergadering werd geopend met eene redevoering van den secretaris des bestuurs, L. J. WOLTERS, waarin eerst het voorstel werd kenbaar gemaakt, toegelicht en ontwikkeld. Daarna betoogde spreker het wenschelijke, dat bij ons volk algemeen meer bekendheid met de jeneverellende en daardoor meer geestdrift (gelijk bij de Amerikanen zoo zeer opgemerkt wordt) moge ontstaan voor de afschaffing van dien verderfelijken volksdrank. In de derde plaats werd de sterke drank beschouwd in betrekking tot de armen en armenbedeeling, 't welk den spreker aanleiding gaf, al de aanwezige kerkeraadsleden der onderscheidene gezindten uit te noodigen, in hunne eerste kerkeraadsvergadering wel het voorstel te willen doen, om, op het voorbeeld van de 24 welke dit reeds gedaan hebben, het besluit te nemen, niemand te bedeelen, die nog een cent aan jenever uitgeeft. Verder werd aangetoond en door bewijzen gestaafd, dat de sterke drank, bij hitte en koude, bij vermoeijenden arbeid, zoowel op het land als op de zee, best gemist kan worden; waarna eindelijk de vergadering opgewekt en aangespoord werd, zich als één man aan het bestuur der vereeniging aan te sluiten, om, volgens de leus der vereeniging, „door eendragt sterk", een' der grootste vijanden van volkswelvaart, een' geduchten knak toe te brengen. Daarna werden nog door de heeren L. E. TIKTAK en J. B. CATZ, op de zamenkomst van dien avond toepasselijke bijdragen geleverd. Aangenaam was het voor het bestuur, den goeden geest der leden te mogen opmerken, daar er zich, staande de vergadering, reeds een twintigtal, door onderteekening op eene voorliggende lijst, tot het voorgestelde verbonden, en men de gegronde hoop koestert, dat nog vele ingezetenen zich zullen aansluiten, wanneer die lijst later aan al de leden der vereeniging zal worden aangeboden.

Moge zóó, al ware het dan ook slechts één enkele wortel van dien honderdjarigen eik — waarbij de heer TIKTAK, bij de inleiding zijner bijdrage, te regt het zoozeer ingeworteld jenevergebruik vergeleek — worden losgemaakt, en alzoo het vallen van dien jammerlijken boom, ook in ons vaderland worden voorbereid. Ieder, die het wel met zijn vaderland meent, neme de bijl in de hand en helpe een handje mee, tot het vellen daarvan.

— Nadat door den raad der gemeente *Bedum*, in zijne vergadering van den 1sten December j.l., in beginsel was aangenomen, dat de subsidiën aan de verschillende armbesturen, welke in die gemeente gevonden worden, niet meer zouden worden verleend, heeft hij in zijne vergadering van Zaturdag j.l. besloten, dezelve dadelijk geheel af te schaffen, en dit besluit alzoo nog voor de loopende dienst van toepassing te verklaren, zijnde de raad van oordeel, dat door die gemeente dadelijk wel in overeenstemming met de nieuwe armenwet van den 28sten Junij 1854 (*Staatsblad* no. 100) konde worden gehandeld.

Daar aan de armbesturen, dadelijk na eerstgemelde vergadering, door den raad van zijne zienswijze kennis is gegeven, hebben deze getracht door liefdegaven bij inteekening de noodige gelden bijeen te krijgen, ten einde in de behoeften hunner armen te kunnen voorzien, doch zijn niet allen zoo gelukkig geweest, om dit doel te bereiken, zoodat men niet ten onregte vreest, dat eenige dezer besturen door het besluit van den raad hunne armen gedurende dit jaar nog van het onontbeerlijkste zullen moeten laten verstoken blijven, daar zij met de gewone middelen op verre na niet in de behoeften kunnen voorzien.

— Te *Rotterdam* ligt ter teekening een adres aan de Tweede Kamer, waarbij van deze gevraagd wordt: 1) dat een onderzoek worde ingesteld omtrent de wenschelijkheid en mogelijkheid tot het invoeren eener wet, waarbij de vervaardiging en de verkoop van gedistilleerd, anders dan tot werktuigkundig en geneeskundig gebruik, wordt verboden, en 2) dat inmiddels eene wetsvoordragt moge worden gedaan, ten doel hebbende: *a*) de beperking van het aantal plaatsen waar gedistilleerd wordt verkocht; *b*) de verordening dat die plaatsen des Zondags zullen gesloten zijn en in de week alleen zullen geopend wezen van des morgens 8 tot des avonds 10 uur; *c*) de verhooging van het patentregt door branders, tappers en slijters te betalen, met bepaling dat gemelde beroepen niet zullen mogen worden uitgeoefend in vereeniging met anderen.

Meer en meer dringt bij het beste deel der natie de overtuiging door, dat ook van regeringswege maatregelen kunnen en moeten worden genomen om het gebruik van sterken drank, als eene pest voor de maatschappij, zooveel mogelijk te weren. Bovenal in een' tijd als de tegenwoordige, nu de levensmiddelen zoo hoog in prijs zijn gestegen en allerwege de armoede en de verarming u tegengrijnst, kan de aandacht van alle weldenkenden er niet genoeg op worden gevestigd, dat tot het fabriceren van de groote hoeveelheid sterken drank, die nog jaarlijks (in weerwil van de op vele plaatsen gezegende pogingen der afschaffingsmaatschappij) hier te lande wordt gedronken, ruim 400,000 mudden rogge en 200,000 mudden gerst worden verbruikt, welke granen alzoo aan de voeding van het volk worden onttrokken. En wat is het dan toch wat in plaats gesteld wordt van die voedingsmiddelen? Een vocht, 't welk volgens het eenparig getuigenis van duizenden geneesheeren, ook voor den gezonden mensch schadelijk is, dat noodzakelijk leidt tot de verarming van het volk, dat de oorzaak is van verre weg de meeste misdaden en wanbedrijven, en dat alzoo het welzijn van duizenden physiek en moreel vernietigt. Daarom juichen wij de pogingen van adressanten van harte toe, en hopen, dat zij ook elders in ons land navolging mogen vinden, opdat de Hooge Regering worde overtuigd, dat het eene volksstem is, die zich laat hooren in het waarachtig belang der natie, en met den meesten ernst hare aandacht op deze zaak vestige. Zij herinnere zich — bij de behandeling der menigte wets-voorstellen tot het opheffen der accijnsen op voedsel en brandstof — de woorden door den heer VAN BOSSE, als minister van financiën in de Kamer uitgesproken: „De groote aanleiding tot de vermeerdering van het pauperisme hier te lande moet men veeleer zoeken in de overgroote consumtie van gedistilleerd, dan in de belastingen op het geslagt en gemaal."

— Uit *Hoogkerk* wordt ons het volgende berigt:

Wanneer liefdadige instellingen of vereenigingen van personen zich beijveren om den behoeftigen natuurgenoot in dit zoo drukkende jaargetijde eenige verkwikking te verschaffen, dan verdienen zulke pogingen allezins ondersteuning en lof; maar wanneer eene dusdanige liefdedaad door een enkel persoon en bij herhaling geschiedt, dan verwijlt het oog van den menschenvriend hierop met levendige belangstelling en innig genoegen en gevoelt bij zich gedrongen om daarvan openlijk melding te maken, in de hoop dat ook anderen hiertoe mogen worden opgewekt.

Zulk eene handelwijze mogten wij dezer dagen in de gemeente *Hoogkerk* aanschouwen, alwaar zich even als in de naburige gemeenten eene inrigting tot werkverschaffing bevindt, doch waar door den heer burgemeester uit zijne eigene beurs de behoeftigen op twee verschillende dagen, eerst ten getale van 20 en later van 43, op eene krachtige erwtensoep met eene ruime portie spek en vleesch werden onthaald.

Hoeveel vreugde en vergenoegen dan ook bij den terugkeer op hunner gelaat voor het ontvangene waren te lezen, hopen wij intusschen dat deze handelwijze des milden gevers met erkentenis moge worden achtervolgd.

Kunstnieuws.

Het lang verbeide en met veel belangstelling verwachte studentenconcert ten voordeele van de algemeene armen, had gisteren avond in het concerthuis alhier plaats. Met het meeste genoegen woonden wij hetzelve bij en vertrouwen, dat dit met allen het geval geweest zal zijn, die door hunne opkomst aldaar ter plaatse toonden zin en smaak te hebben voor de edele toonkunst, en tevens niet wilden achterblijven, waar een offer der liefde gevraagd werd ter leniging van den nood der armen. De door een talrijk publiek digt bezette zaal was een bewijs, dat onze stad velen binnen hare muren telt, die het goede op prijs stellen. Het concert zelf leverde ruime stof op tot voldoening. Vooreerst toch mogt men zich verheugen over een buitengewoon talrijk bezet orkest, waartoe de meeste dilettanten te dezer stede, zoo studenten als partikulieren, hunne medewerking verleenden, dat dan ook met de meeste juistheid, onder de leiding van den genialen HAGEMAN, de grootsche compositiën van ROSSINI en BEETHOVEN uitvoerde, terwijl het door een stadgenoot gezette *taptou des militaires Hollandais*, somwijlen door zijne verrassende wendingen, aan velen een grimlach ontlokte; overigens bevatte dit stuk vele fraaije passages. Verder werd deze avond opgeluisterd door onderscheidene goed uitgevoerde obligaten, zoo voor zang als verschillende muzijkinstrumenten, genoegzaam allen door studenten zelve voorgedragen. Allen verwierven dan ook de algemeene toejuiching van de ingespannen toeluisterende hoorders. Minder in het oogvallend misschien, maar daarom niettemin moeijelijk, zijn de pogingen der directeuren te noemen, die door hunnen ijver en hunne zorg, de zoo zeer verschillende elementen bijeenbragten om daaruit een goed geheel te zamen te stellen; de gedachte van een goed doel daarmede te beoogen, zal hun daarbij voorzeker ondersteund hebben, gelijk zij zich er den dank van velen mede hebben verworven. Wij vernemen, dat de zuivere opbrengst van dit concert ongeveer de som van *f* 330 heeft bedragen.

Nog moeten wij ook met een woord melding maken van het l.l. Dingsdag gegeven tweede concert door de liedertafel *Gruno*, onder directie van den heer M. HAGEMAN. Had de liedertafel reeds in het vorige jaar den welverdienden bijval bij onze kunstlievende medeingezetenen verworven, ook dezen avond mogt zij dien in ruime mate inoogsten. Alle met veel juistheid en een goed sluitend ensemble uitgevoerde stukken leverden de bewijzen op, dat de leden van deze vereeniging niet blijven stilstaan op de eens ingetreden baan, maar daarop eene aanmerkelijke schrede zijn vooruitgegaan. Behalve aan eigen oefening en ijver is zij voorzeker daarvoor dank schuldig aan de onvermoeide pogingen van den heer HAGEMAN, die deze vereeniging van dilettanten mede in het leven heeft geroepen. Moge dan ook eene voortdurende belangstelling van het publiek, niet alleen strekken om deze inrigting in stand te houden en in bloei te doen toenemen, maar ook om de leden aan te sporen tot een edelen wedijver in eene zooveel vermogende kunst.

Tevens achten wij het niet ongepast mede te deelen, dat op Donderdag de reeks der gewone publieke concerten van het hier ter stede reeds jaren lang bestaande Donderdags concert voor dezen winter gesloten is. Even als altijd liet ook nu de muzijk niets te wenschen over, die ook toen weder door een paar obligaten van ijverige kunstbeoefenaars uit de ingezetenen werd afgewisseld, terwijl de gezellige en vrolijke toon, die er bij de leden van het concert heerscht, een genoegelijken avond verschafte. Eene reden te meer om tot deelneming van dit degelijke concert op te wekken.

De wereldberoemde zangeres JENNY LIND, die thans in Holland vertoeft, en o.a. reeds in de hoofdstad hare schitterende talenten heeft doen hooren, zal misschien ook naar deze stad overkomen. Immers worden daartoe dezerzijds pogingen in het werk gesteld, en is door den heer HAGEMAN aan de zangeres eene aanzienlijke som voor hare overkomst gegarandeerd. Reeds circuleren inteekeningslijsten, waarbij de entrée op *f* 2,50 is gesteld, die later met *f* 1 zal worden verhoogd. Van deze inteekening zal het grootendeels afhangen, of ook onze stadgenooten het genoegen zullen mogen smaken, de stem der Zweedsche nachtegaal te hooren. Hare optreding in Amsterdam heeft, volgens de *Amsterdamsche Courant*, een onbeschrijfelijken indruk te weeg gebragt. Jubelend was de bijval en toejuiching, die haar van uit alle hoeken der stampvolle zaal telkenmale tegenstroomde. Wij twijfelen er niet aan, of de inteekening zal hier aan de verwachting beantwoorden, en zeer velen deze gelegenheid zullen aangrijpen om dat wonder der muzikale wereld, dat door alle kunstbevoegden erkend is zonder wederga te zijn, herwaarts te doen overkomen.

Kerknieuws.

SCHIEDAM, 28 Februarij. De groote kerkeraad der Evang. Luth. gem. alhier heeft, ter voorziening in de vacature, ontstaan door het overlijden van haren leeraar *J. D. Siegmund*, *Jr.*, uit eene nominatie, bestaande uit de heeren *Benit* te Kampen, *Reudler* te Veendam en Wildervank, *Engel* te Culenborg, *Roll* te Edam, *Bange* te Sappemeer, gisteren met eenparige stemmen tot haren herder en leeraar beroepen den weleerw. heer *H. A. Benit*.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, heden, 3 Maart.

Het galabal, 't welk gisteren avond ten hove zoude plaats hebben en waartoe ongeveer 800 personen waren uitgenoodigd, heeft geen voortgang gehad, ten gevolge van de hier officiëel ontvangene tijding van het overlijden van den Keizer van Rusland. (Zie over 's Keizers dood hier boven.)

BERLIJN, heden, 3 Maart.

Eene alhier uit Petersburg ontvangene telegrafische depêche deelt mede, dat KEIZER *Alexander II* de ministers en de hooge dignitarissen van het rijk bij zich ontvangen heeft.

TURIJN, heden, 3 Maart.

De Sardinische kamer van afgevaardigden heeft in hare zitting van gisteren het wetsontwerp betreffende de opheffing der kloosters *aangenomen* met eene meerderheid van 116 tegen 36 stemmen.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, heden, 3 Maart.

				Slotkoers
NEDERLAND	Werk. Schuld	à 2½	pCt.	61½.
Dito	Dito	„ 3	„	72½.
Dito	Dito	„ 4	„	91.
OOSTENRIJK	Metalliek	„ 5	„	64.
Dito	Nieuwe Litt. B	„ 5	„	75⅛.
Dito	Dito 1854	„ 5	„	75½.
Dito	1851 en 1852	„ 2½	„	32⅝.
Dito	Nation. Metall	„ 5	„	67.
SPANJE	Onbep. St.	„ 1	„	18½.
Dito	Binnenl.	„ 3	„	31½.
PORTUGAL		„ 3	„	38⅝.
RUSLAND	Obl. *Hope* 1798 en 1816	„ 5	„	100.
Dito	Dito 1828 en 1829	„ 5	„	99¾.
Dito	bij *Hope*	„ 4	„	—

De Oostenrijksche fondsen waren vooral zeer vast.

LONDEN, *heden*, 3 *Maart*. Consols 93⅝. De fondsen stonden algemeen zeer hoog.

(*Ingezonden.*)

Spoorwegen.

In de *Provinciale Courant* van heden wordt aan het slot van een ook in het vorig nommer dezer Courant geplaatst artikel, over dit onderwerp gezegd: „Te 's Gravenhage, ja in geheel Holland, schijnt men den aanleg van spoorwegen in de noordelijke provinciën niet zeer te begunstigen. In de provincie Groningen zelve doet men ook al weinig meer dan stil zitten, n.l. wat de spoorweg betreft."

Beide beschuldigingen zijn even ongegrond; er is geen enkel bewijs, dat men te 's Gravenhage en in geheel Holland niet zoude inzien, dat het algemeen belang medebrengt, dat ook de zoo bloeijende noordelijkste provinciën, door spoorwegen aan het midden- en zuidelijke deel van het rijk worden verbonden, en die zaak niet zoude worden begunstigd. Integendeel gelooven wij, dat om juist zeker te zijn één goed geheel te verkrijgen, de concessie voor eene *enkele* lijn nog niet werd toegestaan.

Dat men hier stil zit, is mede onwaar; zoowel de provinciale als de stedelijke regering, ook de kamer van koophandel en het departement der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van nijverheid te Groningen, hebben zich met adressen tot verschillende autoriteiten gewend. Het provinciaal bestuur zond zelfs voor weinige maanden een zijner leden naar den Haag, alleen om de zaak der spoorwegen voor, zoo verre dit gewest betrof, met Z. E. den minister van binnenlandsche zaken te bespreken, welke gecommitteerde ook toen de meest gewenschte overtuiging moet hebben verkregen, zoo wel van de belangstelling des ministers in het tot stand komen der spoorwegen in dit gewest, als van die der verbetering onzer andere middelen van vervoer en communicatie, en dat Z. E. alzoo met deszelfs ambtsvoorganger ten dien opzigte geheel overeenstemt.

GRONINGEN, 3 Maart 1855. S.

Men verneemt met genoegen, dat onder medewerking van de stedelijke *schoolcommissie*, een geschikt persoon is benoemd, die zich voorloopig aan het hoofd der school van wijlen den heer R. G. RIJKENS zal plaatsen, en dat deze door een genoegzaam aantal *hulponderwijzers* zal worden bijgestaan. — Bij de heropening der school, zal de heer mr. H. J. TRIP een gepast woord tot de kinderen spreken; terwijl hij bij voortduring een bijzonder toezigt op de school zal blijven uitoefenen, en al het mogelijke zal aanwenden, dat *en* de *hoofdonderwijzer en* de *hulponderwijzers* in den geest, welke in de school heerschende is, blijven voortwerken. Zoo doende zal men het best den *man*, die haar eens bestuurde, in een zegenend aandenken bewaren. — Algemeen wordt de heer RIJKENS betreurd, algemeen worden zijne verdiensten, vooral als practisch onderwijzer erkend, het is nu te hopen, dat *Groningen's burgerij*, onder inwachting van definitive regeling, haar vertrouwen op de school niet verlieze.

De altijd hulpvaardige RIJKENS heeft veel, zeer veel gedaan, ook om het lot van weduwen en weezen te verzachten, wij twijfelen er niet aan, of *Groningen's* ingezetenen zullen nu hiervoor gaarne hunne erkentelijkheid willen betuigen. — Zulks zal der nagelatene weduwe en hare kinderen tot bemoediging en opbeuring verstrekken in hare treurige omstandigheden.

Correspondentie.

Nog een woord omtrent het eerlang in de Akerk te houden concours van organisten kan niet worden geplaatst.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 27 Febr., kapit. *Kloppenburg* Lucipara's, van Batavia; den 1 Maart *Stapert* Admiraal de Ruyter, van Tjilatjap; *Klint* Wilhelmina, v. Suriname; *Kamminga* 3 Gebroeders Sikkens, van Rouen naar Koningsbergen, als bijlegger; voor den wal *Rühl* Anna Margaretha, van Batavia, laatst van Portsmouth. — Te Helvoet voor den wal den 28 Febr., *de Jonge* Malvina, van Batavia. — Te Batavia voor den 10 Jan., *van der Heldt Szn.* Maria Adriana, *Marmelstein* Schoonderloo, *Sanders* Graaf van Nassau, *Sikkens* Jacqueline en Elise en *Gollards* Cornelia en Henriette, alle 5 van Sydney; *van der Tak* Sara Lydia, van Japan; *Schaap* Bezoeki, *Kaleshoek* Constantia, *Pot* Vertrouwen, *Lourens* Gertrude en *Tromp* Neêrlands Koning, alle 5 van Rotterdam; *Fulbrun* Passaroeang, *van Wijk* Maria en *Hellingman* Gelderland, alle 3 van Amsterdam; *van Santen* Johanna Christina, van Singapore; *van Loon* Jacobus, van Port Philip; *Tweehuis* Canton, van Bantam; *Bondix* Quatre Bras, van Liverpool; *Mos* Oost-Indiën, v. Geelong; *van der Burg* Willem III, *Keus* Bengalen en *Jochems* Australië, alle 3 van Melbourne; *ter Brugge* Vrede, van Swansea. — Te St. Helena den .... *Rooderkerk* Westkapelle, van Batavia naar Middelburg; *Bok* Elisabeth, van Manilla naar Falmouth; den 20sten *Rotgans* Goede Verwachting en den 21sten *Joon* Anna en Christina, beide van Batavia naar Amsterdam; den 24sten *Doornik* Willem Ernst, van Padang naar Amsterdam; den 26sten *Poort* Europa en den 4 Jan. *Sterkenburg* St. Helena, beide van Batavia naar Rotterdam, hebben de reizen voortgezet; den 7den *van Epen* Waterloo, n. Amsterdam en *Prins* Alfred, n. Nederland, beide v. Batavia. — Te Konstantinopel voor den 15 Febr., *Kleijn* Aeolus, van Amsterdam; *Voogd* Johannes, van Cardiff; *de Boer* Eendragt, van Leith; *Bakker* Harmina Catharina, van Newcastle. — Te Cagliari den 19 Febr., *Klingen* Anna Agatha, van Rotterdam. — Te Malta den 15 Febr., *Kalkenbrander* Sallandt, van Konstantinopel. — Te Livorno den 17 Febr., *Boon* Aurora, van Amsterdam. — Te Genua den 22 Febr., *Lodewijks* Alberdina, van Amsterdam. — Te Londen den 25 Febr., *Blok* Egmond's Welvaren en den 26sten *Prins* Nijverheid, beide van Egmond. — Te Deal den 28 Febr., *Hoek* Johanna Hendrika, van Tchesme naar Amsterdam. — Te Douvres den 27 Febr., *Franken* Janna Adriana, van Saramacca naar Amsterdam. — Bij Douvres den 26 Febr., *Ruhaak* Cornelis Smit, van Batavia naar Rotterdam. — Te Cowes den 24 Febr., *Vos* Hellevoetsluis, naar Amsterdam en *Verschuur* Vier Gezusters, naar Rotterdam, beide van Batavia. — Bij Torbay den 24 Febr., *van Strijen* Nijverheid, van Batavia naar Amsterdam. — Te Queenstown den 23 Febr., *Ahrens* Victoria, van Triest.

Vertrokken van St. Helena den 22 Dec., kapit. *Kley* Admiraal van Heemskerk, van Batavia naar Amsterdam. — Van Rio Grande den 8 Dec., *Romkes* Johanne Caroline, naar 't Kanaal. — Van Livorno den 17 Febr., *de Groot* Jacoba Johanna, naar Amsterdam. — Van Havre den 24 Febr., *Lovius* Waakzaamheid, naar Koningsbergen. — Van St. Mawes den 26 Febr., *de Boer* Jantina, van Livorno naar Antwerpen. — Van Portland den 24 Febr., *de Haan* Mercurius, van Liverpool n. Dordrecht; *Pieper* Johannes, van Cardiff naar Rotterdam. — Van Dartmouth den 25 Febr., *van der Velden* Maria Elisabeth, van Alicante naar Amsterdam. — Van Falmouth den 24 Febr., *Reusien* Marchiena, van Marseille naar Southampton; *Pybes* Hoop en Verwachting, van Livorno n. Plymouth; *de Jonge* Petrus Jacobus, van Genua naar Londen; *de Jongh* Dina Immechiena, van Marseille naar Yarmouth; den 27sten *van der Leij* Albert van Panhuis, van Palermo en *Mulder* Vriendschap, van Marseille, beide naar Antwerpen. — Van North Shields den 24 Febr., *Hoogendijk* Vrouw Maria, naar Barcelona.

Zeilklaar te Baltimore den 5 Febr., kapit. *Meijer* Albert, naar Bremen. — Te Marseille den 24 Febr., *Roelfzema* Harmonie, naar Falmouth. — Te Newport den 25 Febr., *Koster* Anna Louisa, naar St. Thomas.

In lading te Newyork den 10 Febr., kapit. *Portengen Jr.* Foska Helena en *Amesz* Holland, beide naar Amsterdam. — Te Londen den 26 Febr., *van der Meijden* Macassar, naar Launceston. — Te Liverpool den 24 Febr., *Grevelink* Vriendentrouw, naar Adelaïde.

Gepraaid den 25sten Dec. op 33° Z. breedte, 31° W. lengte het schip Pauline, kapit. *B. J. Post*, van Batavia naar Middelburg, en den 24sten Jan. op 5° N. breedte, 20° W. lengte, het schip Waterloo, kapit. *W. W. van Epen*, van Batavia naar Amsterdam.

Het schip Pollux, kapit. *J. Molenaar*, van Smirna naar Amsterdam, is, volgens telegrafisch berigt van Ramsgate van den 28sten Feb., met assistentie te Ramsgate binnengebragt, zijnde bij het Goodwinzand bezet geweest.

Volgens brief van kapit. *G. Hoeksma*, voerende het schip Cornelia Wilhelmina, van Amsterdam naar Konstantinopel, in dato Dardanellen den 13den Feb., was hij den 10den dito dwars van Gallipoli aan den grond geraakt, doch na met behulp van eenige manschappen, door den Hollandschen consul te Gallipoli toegezonden, een gedeelte der lading te hebben gelost, in vlot water gekomen. — Het schip was digt gebleven en had niets geleden, zoodat de kapitein na inneming der geloste goederen de reis dadelijk zou voortzetten.

Berigt voor Zeevarenden.

Van Cuxhaven wordt van den 22sten Feb. gemeld, dat door den aanhoudenden winter en fellen vorst vermoedelijk alle tonnen weggedreven of gezonken zijn, zoodat de Elve *geheel blind* is; van vuurschepen en het loods-galjoot wist men evenzeer niets; men dacht echter die minstens tot Norderney gedreven zouden zijn. — Hoewel men bij het invallen van de dooi onmiddelijk zou overgaan de nieuwe tonnen te leggen, zou zulks, vooral bij donker en stormachtig weder, eenigen tijd vorderen; schepen vroeger aankomende, zullen dus aan groot gevaar blootgesteld zijn, te meer nog, daar het mogelijk is, de zandplaten verloopen zijn, weshalve het wenschelijk schijnt, dat bij invallende dooi, de teruggehoudene schepen hunne reizen naar de Elve *niet te vroeg* voortzetten.

225ste STAATSLOTERIJ.

Prijzen van *f* 100 en daarboven.

Trekking der Vijfde Klasse.

14*de Lijst.* Nos. 804, 10970, 13075, 15959 en 19318 ieder *f* 1000; nos. 1643 en 4115 ieder *f* 400; nos. 2866, 6403, 9642 en 9812 ieder *f* 200; nos. 3020, 5188, 5442, 5682, 7706, 9338, 9967, 11051, 11488, 11598, 12111, 12233, 16713 en 19936 ieder *f* 100. — 15*de Lijst.* Nos. 4472 en 9972 ieder *f* 1000; nos. 13904, 14442 en 15925 ieder *f* 400; no. 9982 *f* 200; nos. 303, 2464, 3685, 4809, 7514, 8669, 8708, 11225, 11658, 14706, 17019, 17818 en 19669 ieder *f* 100.

De Prijs van *f* 1000 met de KAPITALE PREMIE van
***f* 30,000,**
op No. 7859, is weer getrokken in de COLLECTE van
U. S. OPPENHEIM,
op den Hoek van Schoolholm.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Maart.* In den handel is weder weinig omgegaan. — Tarwe zonder handel. — Rogge meer aangeboden, en niet dan iets lager te plaatsen, 66 ℔ *f* 8,60; 68 ℔ *f* 9; 64, 65 ℔ *f* 8,10,35. — Boekweit als voren, 66 ℔ Veen *f* 7,40. — Gerst minder begeerd, 56 ℔ Winter *f* 5,85; 57 ℔ *f* 6,10. — Dikke Haver in een doen, 44 à 48 ℔ *f* 4,10 à *f* 4,40. — Voer en Zwarte in 't begin der markt goed prijshoudend, later niet driftiger, 36, 40 ℔ Witte Voer *f* 3,65,85,90; 38, 40 ℔ Zwarte *f* 3,60,80. — Boonen *f* 7 à *f* 7,50. — Raapolie, *f* 50.

LEEUWARDEN, 2 *Maart.* Tarwe met meer vraag, de beste soorten ongeveer als voren, de ordin. dito 15 cents hooger betaald, puike *f* 11,90, *f* 12,20, knappe *f* 11,25,40,65. Roode soorten weinig ter veil en als voren verkocht. — Rogge met weinig handel en aan benoodigden Inl. voor *f* 9,20,40 verkocht. — Boekweit

bij gerijven iets hooger, Vries. Zaad ƒ 8,80,85. — Winter-Gerst voor pelderij meer gevraagd en puike ƒ 5,80, ƒ 6, ƒ 6,20, ordin. ƒ 5,40,60 en ligtere soorten als voren. — Haver ongeveer als voren verkocht, fijne ƒ 4,30 tot ƒ 4,80, ordin. Voer ƒ 3,75.

AMSTERDAM, 2 *Maart*. Tarwe onveranderd; 128 ℔ nieuwe bonte Poolsche ƒ 380. — Rogge zonder handel. — Gerst, Boekweit en Haver geheel stilstaand. — Koolzaad op 9 vat op het najaar 75½ p. vl. — Rogge op 6/w. ƒ 55,25; Vlieg. ƒ 54; op Mei ƒ 50,50. — Lijnolie op 6/w. ƒ 40,75; vlieg. ƒ 39,50.

MEMEL, 23 *Febr*. Hier gaat weinig om; binnenlandsche handelaren hebben niets laag ingekocht, en wachten nu of uit de onzekere staatkundige omstandigheden ook betere prijzen geboren worden: 116 ℔ Rogge ƒ 237; 102 ℔ Gerst ƒ 210; 114 ℔ Lijnzaad ƒ 330, per last vrij aan boord.

LONDEN, 26 *Febr*. De aanvoeren van vreemde Tarwe zijn zeer gering, en van inlandsche niets. Het weinige dat omgezet werd, is gedaan tot de vorige prijzen. Gerst met geringen aanvoer en met neiging tot daling. Haver almede weinig aan, en zonder eenige levendigheid.

De aanvoeren van den 19den tot en met den 26sten dezer bedragen: 1196 qrs. vreemde Tarwe; 1761 qrs Engelsche en 380 qrs. vreemde Gerst; 3780 qrs. Engelsche en 500 qrs. vreemde Haver.

Van den 27sten. Te Liverpool was de markt heden levendiger. Tarwe was goed gevraagd tot vorige marktprijzen. Meel 6 d. p. barr. leger en Mais 6 d. p. barrel hooger.

Van den 28sten. Granen zonder affaire, geringe toevoer.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Maart*. De prijs der Boter was heden: ⅛ ton ƒ 20 à ƒ 20,25; $\frac{1}{16}$ ton ƒ 10.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Maart*. Schapen niet ter markt; levende en geslagte varkens weinig aan, met tragen verkoop, prijzen als voren.

AMSTERDAM, 26 *Febr*. De handel was zeer traag; 286 runderen werden gedeeltelijk verhandeld voor ƒ 200, ƒ 180 en ƒ 160; 159 varkens, vlug voor 54—56 cent het Ned. ℔.

LONDEN, 26 *Febr*. De aanvoeren van hoornvee en schapen van het vasteland, gedurende de afgeloopene week, bepaalden zich slechts tot 192 kalveren en 10 schapen. De oorzaak van dezen geringen aanvoer is alleen toe schrijven aan de stremming der scheepvaart door de vorst. De voorraad van runderen ter markt van heden was matiger dan sedert eenigen tijd het geval was, de handel was echter traag. De voorraad van schapen was almede matig, zijnde er minder dan 20,000 stuks ter markt geweest. Ook daarin was de vraag niet levendig, hoewel de prijzen onveranderd waren. Kalveren ondervonden almede weinig vraag, de prijzen bleven onveranderd.

EFFEKTENBEURS.

Amsterdam, 2 *Maart*.

Nederland, Werkel. Schuld 2½ pCt. 61$\frac{3}{16}$; Dito Dito 3 pCt. 72½; Dito Dito 4 pCt. 90$\frac{5}{8}$. — Spanje, Onbep. Stukken 1 pCt. 17⅛; Dito Binnenl. 6/m. 3 pCt. 31$\frac{1}{16}$. — Portugal, te Londen, 3 pCt. 37⅞. — Rusland, bij *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 100¾. — Oostenrijk, Metall. 5 pCt. 61$\frac{3}{16}$; Dito Dito 2½ pCt. 31½; Dito rente Amsterdam 1854 5 pCt. 72½; Mexik. Onbep. St. 3 pCt 19¾; Brazilië 1824 £ 100 5 pCt. 98; Peru 1853 4½ pCt. 68⅞. Wisselkoers op Londen 2/m. ƒ 11.67½; Dito zigt ƒ 11.77½.

Bij de plaats gehad hebbende uitloting voor de aflossing van 3½ pct. schuldbrieven, zijn uitgekomen de volgende 30 reeksen:

2146, 841, 193, 1985, 509, 1474, 1505, 1402, 606, 847, 854, 285, 2028, 1563, 1967, 1460, 731, 167, 724, 2188, 397, 1999, 2401, 780, 779, 2329, 1504, 320, 2408 en 304.

ADVERTENTIEN.

ONDERLINGE BRANDWAARBORG-MAATSCHAPPIJ
voor de Stad **GRONINGEN.**

De LEDEN dezer MAATSCHAPPIJ en de AANDEELHOUDERS in het HERVERZEKERINGSFONDS, worden herinnerd aan de **ALGEMEENE VERGADERING** op a.k. MAANDAG den 5den Maart, 's avonds te 7 uur, ten Huize van de Erven TIDDENS, *in de Beurs*.

Hk. MIEDENDORP.
Directeur-Boekhouder.

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter aanmoediging en bevordering van Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam **PICTURA**, op DINGSDAG den 6den Maart 1855, des avonds te 7 uur, in het LOKAAL aan de Groote Markt. — VOORLEZING van den SECRETARIS. — KUNSTBESCHOUWING.

Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Bevallen van eene *DOCHTER* J. KEIZER, geb. BLAUPOT.

Groningen, 1 Maart 1855.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel, door de goedheid Gods, mijne hartelijk beminde Echtgenoot, Hendrika Smith, van een' welgeschapen ZOON.

N. Pekela, 1 Maart 1855.
J. R. EILERS KOCH,
V. D. M.

*** Bevallen van eene DOCHTER Berendina Alting, Echtgenoot van
P. J. HEERES.

Groningen, 2 Maart 1855.

*** Leeuwarden, 24 Februarij 1855. Heden overleed QUIRINA JACOBA, innig geliefd jongste Kind van Mr. S. W. van WELDEREN Baron RENGERS en Vrouwe S. A. B. van WELDEREN Baronnesse RENGERS—BUMA.
Eenige kennisgeving.

*** Groningen, 28 Februarij 1855. Heden avond omstreeks half zes overleed, tot mijne diepe droefheid, mijne geliefde oudste Dochter, ALBERTIEN, in den jeugdigen leeftijd van bijna 17 jaren. — Eene ziekte van vier maanden maakte een haar voor mij en mijne overige vier Kinderen zoo dierbaar leven.

J. H. SCHUITEMA,
Wedw. J. G. Huisman.

*** Heden overleed zacht en kalm, MARTJE PIETERS BODDE, Weduwe Pieter Jans Hietsema, in den gezegenden ouderdom van bijna 89 jaren, betreurd door hare Zusters en verdere Betrekkingen.

Ghijpskerk, 1 Maart 1855.
G. P. BODDE.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, na eene ziekte van weinige dagen, onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder WIJTSKE M. ter BORG, Wedw. Jakob A. Mulder, in den ouderdom van ruim 78 jaren.

Sappemeer, 1 Maart 1855.
M. J. MULDER.
Mede namens Broeders en Zusters.

TEN VOORDEELE DER ARMEN.

Te bekomen bij **R. J. SCHIERBEEK:**
WINTERAVONDLIEDJE,
door *H. TOLLENS, C.Zn.*, à 25 Cts.

*** **H. A. M. ROELANTS**, te *Schiedam*, heeft uitgegeven:

DE BURGEMEESTER,
HULP-OFFICIER VAN JUSTITIE.
EENE HANDLEIDING
BIJ DE TOEPASSING DER DAARTOE BETREKKELIJKE ARTIKELEN VAN HET WETBOEK VAN STRAFVORDERING,
door
Mr. L. G. GREEVE,
Kantonregter te Schiedam.
Prijs ƒ 1—30.

*** Door **J. B. WOLTERS** en de Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, is uitgegeven:
DE TWEEDE, HERZIENE EN VERMEERDERDE DRUK
VAN DE
NEDERLANDSCHE WETBOEKEN
benevens de Grondwet (van 1848) en eenige andere Wetten, Besluiten en Reglementen, met opgave der Schrijvers, welke over deze gehandeld hebben, en met aanduiding van de tot ieder artikel betrekkelijke Nederlandsche en Fransche Wetsbepalingen, voorzien van een ALPHABETISCH REGISTER,
uitgegeven onder toezigt van
Mr. A. OUDEMAN.

In dezen nieuwen druk is de *Litteratuur* aangevuld en zijn onderscheidene *Wetten, Besluiten* en *Reglementen* van algemeen belang opgenomen, welke in den eersten druk niet voorkomen, zoodat deze 1020 bladzijden beslaat. De prijs is evenwel niet verhoogd, zijnde **ƒ 4—90** *in Zakformaat* en **ƒ 6—90** *voor Kantoorgebruik*, gebonden in netten linnen band.

*** **VAN DRUTEN & BLEEKER**, te *Sneek*, geven uit:

DOOPSGEZINDE LECTUUR,
ter bevordering van Christelijke kennis en Godzaligheid, verzameld door
D. S. GORTER,

onder medewerking van J. de STOPPELAAR BLIJDESTEIJN, P. COOL, D. HARTING, S. HOEKSTRA, B.z., S. HOEKSTRA, C. MÜLLER, K. R. PEKELHARING, J. VISSCHER, F. W. VENEMA en anderen. Tweede Jaargang, 1ste Aflevering. — Van dit Tijdschrift verschijnen 's jaarlijks 6 Afleveringen, tegen HOOGSTENS ƒ 2,80 den Jaargang. De Uitgevers bevelen dit door velen zoo zeer gewenschte Tijdschrift bijzonder aan alle Doopsgezinden en Godsdienstvrienden aan. Zonder eene algemeene deelneming toch, zou het bij zijn uit den aard beperkt debiet niet in stand kunnen blijven.

DE CHRISTELIJKE DOOP,
een woord tot voorbereiding van aankomelingen, tot herinnering van gedoopten en tot leering van allen, door ***D. S. GORTER***, Predikant bij de Doopsgezinden te *Balk*, 176 pags in kl. 8vo., ƒ 1.30.

Geen aankomend Doopeling, noch lid der Doopsgezinde Gemeente mag dit allerbelangrijkst Werkje ontbreken.

Al wie iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD mogt zijn aan wijlen den H. E. Gestr. Heer Generaal-Majoor **G. HENNINGH**, wordt verzocht daarvan Opgaaf of Beteling te doen ten Kantore van den Notaris Mr. W. LAMAN TRIP, in de Heerestraat alhier.

Elk een, die wenscht **Lid** te worden van de **MAATSCHAPPIJ: *Hulp in Lijden in Ouderdom***, vervoege zich bij den Hoofdagent R. G. PALME, Kapper, achter het Stadshuis, A 258.

Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zal, op DINGSDAG den 6den Maart 1855, des avonds precies te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EEKHOFF, aan de Groote Markt alhier, publiek, voor den tijd van één jaar, verhuren: De bij de Buitenplaats **ZORGWIJK**, onder *Noorddijk* en *Groningen*, gelegen **LANDERIJEN** van den Heer Mr. O. B. de RHEDEN van SWINDEREN, te zamen ruim 50 Bunders, in Perceelen, om te Hooijen of Weiden; Top- en Naweide ieder afzonderlijk.

Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris te *Groningen*, zal, **niet** op den 12den Maart, zoo als is aangekondigd, maar op **ZATURDAG den 10den Maart 1855**, des avonds te 7 uur, bij H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort alhier, publiek, in perceelen, verhuren: 18 Bunders best **GROENLAND**, van den Heer H. B. BOSSIEN, gelegen in den Paddepoel, om te Hooijen en Weiden; Top- en Naweide afzonderlijk en te zamen; — en p. m. 8 Bunders uitmuntend **GROENLAND**, van de Erven wijlen den Heer B. WILKENS, gelegen in 5 Stukken, aan den Straatweg, bij het Nettelboschje.

Dingsdag den 13den Maart

1855, des namiddags te 2 uur, zal, vóór en in de Behuizing in de Nieuwe Boteringestraat alhier, door Mejufvr. de Wedw. J. WONINK bewoond, publiek worden verkocht: eenige nette **MEUBELAIRE GOEDEREN**, als: EIKENH. KABINET, TAFELS, STOELEN, PORSELEIN, BEDDEGOED, KOPER, TIN, groote KOPEREN ZUURKETEL en hetgeen meer zal worden gepresenteerd. Te bezien daags bevorens des namiddags van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

*** Ten overstaan van Mr. **J. H. GEERTSEMA**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG den 6den Maart 1855, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein TIDDENS, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden:

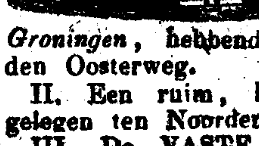

I. Een geheel nieuw getimmerde, ruime en rojale **BEHUIZING**, met grooten TUIN en SCHUUR, staande en gelegen aan het *Winschoterdiep*, buiten het Kleine poortje, onder de Gemeente *Groningen*, hebbende uitrid door den Olieslagersteeg naar den Oosterweg.

II. Een ruim, hecht en sterk PAKHUIS met TUIN, gelegen ten Noorden van perceel I.

III. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1 Bunder best GROENLAND, gelegen achter perceel I, zullende jaarlijks tot vaste huur doen ƒ 20—00.

IV. Den EIGENDOM van perceel III, groot ƒ 20—00.

V. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1 Bunder best GROENLAND, gelegen ten Noorden van perceel III, zullende jaarlijks tot vaste huur doen ƒ 20—00.

VI. Den EIGENDOM van perceel V, groot ƒ 20—00.

VII. De VASTE, ALTIJDDURENDE EN IN ALLE LINIËN VERERVENDE BEKLEMMING van ongeveer 1 B. best GROENLAND, gelegen ten Noorden van perceel V, zullen jaarlijks tot vaste huur doen ƒ 20—00.

VIII. Den EIGENDOM van perceel VII, groot ƒ 20—00.

IX. Den EIGENDOM van 7 R., 25 E. LAND, gelegen te *Hoogkerk*, doende jaarlijks tot vaste huur ƒ 20—60.

X. Een GRAF op de Zuiderbegraafplaats te *Groningen*, in de eerste Klasse, 1ste Rij, no. 116.

Alle welke Goederen in eigendom door den Heer M. H. van der VEEN en Mejufvrouw in eigendom worden bezeten; — en voorts:

XI. Den EIGENDOM van twee twaalfde gedeelten in ongeveer 40 Bunders LAND, gelegen te *Nieuwolda*, doende jaarlijks voor gezegde twee twaalfde gedeelten tot vaste huur ƒ 146—65.

XII. Den EIGENDOM van 18 Bunders, 90 Roeden, 60 Ellen BEHUISD LAND, gelegen te *Doezum*, Gemeente *Grootegast*, waaronder uitmuntend BOUW- en WEIDELANDEN en KLIENGRONDEN, bij P. K. de WITT en Vrouw in beklemming in gebruik, tegen een jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van ƒ 50—00.

XIII. Eene BEHUIZING met afzonderlijk verhuurd wordende WOONKELDER, staande en gelegen Zuidzijde aan de Noorderhaven, te *Groningen*, letter I no. 222, door nu wijlen Mejufvrouw de Weduwe J. SCHILTHUIS bewoond geweest.

XIV. Een PAKHUIS, *DE KIEVIET* genoemd, met twee KORENZOLDERS, staande achter het voorgaande perceel, uitkomende in den Achter-den-Muur.

XV. Eene STALLING, staande en gelegen Zuidzijde in den Achter-den-Muur van de Kijk-in-'t-Jatstraat naar den Vischhoek, bij den Heer A. MEULMAN in huur gebruikt.

Te aanvaarden perceel I, II, XIII, XIV en XV op den 1sten Mei e.k., perceel III, V en VII op Gregorie bevorens, perceel IV, VI, VIII, X, XI en XII dadelijk na den Toeslag.

Te bezien perceel I en II daags vóór en op den Verkoopdag, en perceel XIII, XIV en XV daags vóór den Verkoopdag van 10—4 uur.

Nadere informatiën te bekomen bij den Notaris
Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.

ZATURDAG DEN 10DEN MAART 1855,
des avonds te 7 uur, zal, bij MENSINGA, buiten de Boteringepoort, **nog worden verhuurd**, in perceelen: Eene BEHUIZING met STALLING en SCHUURTJE, V 20, met p. m. ¼ B. TUINGROND, alles staande en gelegen buiten de Boteringepoort, aan de Straat, Westzijde, wordende door J. G. van 't LOO in huur bewoond en gebruikt.

Mr. J. J. de SITTER, *Notaris.*

Landverhuring.

Ten overstaan van den Notaris Mr. **C. DE RANITZ**, zullen door Mr. O. J. QUINTUS, op den 24sten Maart 1855, precies te één uur, en ten Huize van den Kastelein T. BOUSEMA, te *Aduard*, worden verhuurd, om te Weiden, of te Hooijen met Naweide, zijne **GROENLANDEN**, te *Aduarder Voorwerk* gelegen.

DINGSDAG DEN 6DEN MAART 1855,
's morgens van 10—12 en 's namiddags van 2—5 uur **te bezien**, de **MEUBELAIRE GOEDEREN, MANUFAKTUREN, ENZ.**, welke WOENSDAG den 7den en DONDERDAG den 8sten dezer, telkens des morgens te 10 uur, in het VERKOOPHUIS in de OOSTERSTRAAT publiek zullen worden verkocht.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

BOELDAG VAN BOOMEN,

De vroeger geannonceerde Verkoop van **800** stuks **EIKENBOOMEN** voor K. H. SCHRAGE, te *Exta*, zal alsnu plaats hebben op WOENSDAG den 7den Maart 1855, des namiddags precies ten één uur.

B. HAITZEMA VIETOR, *Notaris.*

Boeldag,

op **WOENSDAG den 7den Maart 1855**, om de veelheid der Goederen precies te één uur, aan de Boerenplaats van wijlen KLAAS EISSES STUURWOLT en Vrouw, te *Garmerwolde*, van: 2 PAARDEN (waaronder een Voolde-Merrie), 9 stuks RUNDVEE, 12 SCHAPEN, HOOI, STROO en den MEST; voorts BOEREN-, KERN- en MELKGEREEDSCHAPPEN, MOBILIA, MONDBEHOEFTEN, ENZ., ENZ.

J. H. GLAS.

GROOTE HOUTVERKOOPING IN HET *LIEVERSCHE BOSCH*,
Gemeente *Roden*,

van p. m. **driehonderd** Stammen **EIKEN BOOMEN**, almede daar op Wortel staande, waaronder **zwaar Hout**, geschikt voor Scheepsbouwers, Aannemers en Huistimmerlieden, welke zal worden gehouden in het *Lieversche Bosch*, op WOENSDAG den 7 Maart 1855, des namiddags te tien uur te beginnen.

H. H. van LIER.

UIT DE HAND TE KOOP:

een kompleet, zoo goed als nieuw **BAKKERSGEREEDSCHAP**. Informatie te bekomen bij J. TJALKENS, Mr. *Timmerman* in de N. Ebbingestraat. Brieven *franko*.

EEN HUISJE TE KOOP,
met OPENE PLAATS, PUT, ENZ., in de Turfstraat. Te bevragen bij J. HERES, aan het Martini kerkhof.

TE HUUR tegen Mei:
een **HUIS**, in de Visscherstraat, Noordzijde, met twee KAMERS, welke ook afzonderlijk kunnen bewoond worden. Te bevragen bij H. B. BOSSIEN.

TE HUUR, tegen Mei:
Eene nette **BEHUIZING**, Zuidzijde aan het Damsterdiep. Te bevragen bij J. S. HAVINGA OORTWIJN.

De ondergeteekende maakt bij deze bekend, dat de **SCHOOL** van haren overledenen Echtgenoot **voorloopig op denzelfden voet zal blijven bestaan.**

Wedw. R. G. RIJKENS—WOLDENDORP.

De ondergeteekende, wonende, in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, Roode lett. K 188, **Gas-Ornementmaker**, rekommandeert zich voor het **maken** van alle **DRAAIWERK** en **MACHINERIE**, belovende eene prompte en soliede bediening. (Zie over de door mij gedane uitvinding de *Gron. Ct.* van den 16den Febr. l.l.)

E. GECK, *Kunstdraaijer.*

De ondergeteekende, zijne **GOUD- en ZILVERAFFAIRE** na eene bijna veertigjarige uitoefening thans aan zijn Zoon, **H. BARENDS**, hebbende OVERGEDRAGEN, zegt bij deze zijnen dank voor het hem bewezen vertrouwen en beveelt denzelven aan, het in hem gestelde vertrouwen en de bij het Vak des **BOEKHANDELS** voortdurend in ieders gunst.

Veendam, 24 Februarij 1855.
P. A. BARENDS.

Bij de OVERNEMING van evengemelde
GOUD- EN ZILVERAFFAIRE,
die ik ten Huize mijner Ouders, in de Kerklaan alhier, gedenk uit te oefenen, beveel ik mij in ieders gunst aan, belovende eene goede behandeling.

Veendam, 24 Februarij 1855.
HERMAN BARENDS.

Verloren,
tusschen ***Noordbroek*** en het ***Tolhek*** naar ***Scheemda***, een gesloten **REISZAK**, voor den Vinder van geene waarde. Die dezelve terugbezorgt bij den Logementhouder KROON, te *Noordbroek*, zal eene GOEDE BELOONING genieten.

In eene ***KRUIDENIERS- en IJZERAFFAIRE*** kan, tegen MEI eerstkomende, een **BEDIENDE** worden geplaatst, tegen GOED LOON, als men van goede Getuigenissen is voorzien. Men vervoege zich in Persoon, of met Brieven *franko*, bij

JOH. ten CATE, te *Veendam*.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van BOLHUIS HOITSEMA.